

MARIAN KEYESOVÁ

ŽENA,
KTERÁ
MI
UKRADLA
ŽIVOT

Jméno:
Stella Sweeneyová

Vzrůst:
průměrný

Čerstvé životní události:
osudové

**ŽENA,
KTERÁ MI
UKRADLA
ŽIVOT**

MARIAN KEYESOVÁ

**v
ŽENA,
KTERÁ MI
UKRADLA
v
ŽIVOT**

Přeložila Iva Emmerová

Tonymu

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2016

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2014 by Marian Keyes

All rights reserved.

Z anglického originálu *The Woman Who Stole My Life*
(First published by Michael Joseph, Great Britain, 2014)

přeložila © 2016 Iva Emmerová

Redakce textu: Marie Černá

Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Grafická úprava obálky © 2016 Bohumil Fencel

První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-859-9 (pdf)

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Louise Mooreové, nejlepší vydavatelce na světě, za neutuchající víru ve mě a v tuto knihu. Děkuji Celine Kellyové, že mi dělala redaktorku s takovou vervou a vhledem. Děkuji Clare Parkinsonové za přepečlivou editaci textu. Děkuji Anně Derkaczové, Maxine Hitchcockové, Timu Broughtonovi, Nicku Lowndesovi, Lee Motleyové, Liz Smithové, Joeu Yuleovi, Katie Sheldrakeové, prostě všem z nakladatelství Michael Joseph. Je pro mne velkým darem, že mohu pracovat s tak vynikajícími lidmi.

Děkuji svému pověstnému agentovi Jonathanu Lloydovi a všem z agentury Curtis Brown za důvěru vloženou do mých knih a za úžasnou péči o ně.

Děkuji přátelům, kteří průběžně četli tento román, radili mi a povzbuzovali mě: Bernice Barringtonová, Caron Freebornová, Ella Griffinová, Gwen Hollingsworthová, Cathy Kellyová, Caitríona Keyesová, Mammy Keyesová, Rita-Anne Keyesová, Mags McLoughlinová, Ken Murphy, Hilly Reynoldsová, Anne Marie Scanlonová a Rebecca Turnerová.

Obzvlášť děkuji Kate Beaufoyové, která mě držela za ruku po celou dobu, a Shirley Bainesové a Jenny Bolandové pro jejich neuvěřitelné nadšení, skrze které jsem věděla, že se ubírám správným směrem.

Děkuji Paulu Rollesovi za veledar pro neziskovou organizaci Action Against Hunger, mohla jsem jej uvést jako hrdinu.

Abych pochopila, porozuměla onemocnění syndromem Guillaina–Barrého, přečetla jsem si knihu od Sue Baierové a Mary Zimmeth Schomakerové, dále dílo *The Darkness is Not Dark* od Reginy R. Rothové a autobiografii *Neveselá záležitost* od Josepha Hellera a Speeda Vogela.

Děkuji krásné Eleně a Mihaele Mantové ze salonu Pretty Nails, Pretty Face, které mě inspirovaly, abych psala o salonu krásy – musím ale jasně zdůraznit, že jejich salon se v ničem nepodobá *Denním medovým lázním!*

A konečně – děkuji mému milovanému muži a nejlepšímu příteli Tonymu za všechnu pomoc, podporu a víru ve mě, za dodávání odvahy – prostě slova nedokážou vyjádřit, jak velmi jsem mu vděčná.

Ráda bych vám rovnou objasnila jednu věc – at jste slyšeli cokoli, a že jste toho určitě vyslechli dost – nejsem žádná ulítlá popíračka osudu, převtělování a karmy. Možná to existuje, možná ne. Prokristapána, jak bych to jako měla vědět? Prostě se jen snažím dát do kupy všechny události, z mého pohledu.

Tak či onak, jestli nějaká karma existuje, její mluvčí to má senzačně zmáknutý. Všichni známe „historku“ o velký účetní knize tam nahoře, jak každý dobrý skutek se do ní zaneše, a pak jednou, po určitým čase, se to všechno té či oné lidské bytosti vrátí. Občas i s úrokama. Teda jako když se osud rozhodne, protože je řádně vychytralý, ani za nic si nenechá kouknout do karet.

A tak si třeba pomyslíte, že podpoříte omladinu, aby se škrábala kamsi na kopec a tím vydělala peníze pro místní hospic, nebo přebalíte neteř i přesto, že byste radši dostali ránu do hlavy. Prostě si myslíme, že se nám to jednou všechno vyplatí.

No, a když se pak fakt přihodí něco pěkného, řekneme si: Tý jo, jasný, moje kamarádka karma, už mi oplácí dřívější dobré skutky. „Páni, dík, karmičko!“

Osud popotahuje špagátkem plným navázaných úročků, jenže dlouhým jak Amazonka, takže ho vlastně podezřívám, že schválně působí dojemem, že se povaluje ve spodárech na kanapi a čučí na sportovní přenosy.

Podívejme se, jak taková karma vypadá „v akci“.

Jednoho krásného dne, přibližně před pěti lety, jsem seděla za volantem svého spíš levnějšího sportáku značky Hyundai a posouvala se kupředu v dopravní zácpě, když tu jsem si všimla auta na vedlejší silnici, jak se snaží mezi nás zapasovat. Něco mi říkalo, že se o to ten chlápek pokouší už drahnou dobu. Zaprvý – ležel na volantu s výrazem čirý roztrpčenosti. Za další – měl nóbl auták, Range Rovera. Tím pádem si každé v koloně řek: No jo, tooo vííš, fouňo, tebe tak pustím...

A já si pomyslela: No jo, tooo vííš, fouňo, tebe tak pustím... A pak mě napadlo, a upozorňuju, že se všechno schumelilo dosti rychle, protože jak jsem už pravila, nacházela jsem se ve štrúdlu. Takže mě teda napadlo, ba ne, já ho pustím a ono se mi to tam nahoře přičte k dobru. Sledujete mě bedlivě?

Tak jsem zpomalila a začala na Range Rovera blikat, abych upozornila řidiče, že mu dávám přednost. Poctil mě znaveným pousmáním a pomalu se začal rozjíždět, a mě zaplavil pocit blaha. Dokonce jsem začala drobátko špekulovat, čímpak se mi asi vesmír odvděčí, když to do mě zezadu někdo obrovskou silou napálil. Řidič za mnou vůbec nečekal, že zpomalím, aby se mezi nás mohl vecpat TEN rover. Odhodil mě dopředu, já se čumákem zabořila do vozu přede mnou a ve dveřích u řidiče jsem mu vytvořila pěkný téčko. Zčistajasna stála na silnici tři auta v těsném objetí, jak zamilovaní, akorát že o lásku tady vůbec nešlo. Ani za mák.

Pro mne se celá událost podobala zpomalenému filmu. Ve chvíli, kdy auto za mnou začalo tvořit harmoničku z mýho vozu, čas se téměř zastavil. Cítila jsem, jak se kola pode mnou točí, bez mýho souhlasu, a já zírala do očí řidiče proti sobě. Vyměnili jsme si vyděšené pohledy, bylo nám jasný, kam se řítíme, že jeden druhýho zraníme a nemůžeme tomu zabránit.

Ohavnost se stala skutečností. Moje auto narazilo do protějščího, zvuk drcenýho plechu a řinčení skla, hluboký řez až na dřev... a všechno ztichlo. Na vteřinu, která ovšem trvala hodně dlouho. Třeštili jsme na sebe oči, ohromení a vyděšení. Ten člověk se ocitnul jen několik centimetrů ode mne, náraz nás v podstatě seskupil do řady. Okénko na jeho straně se rozprsklo, maličké úlomky skla se mu třpytily ve vlasech a házely prásátka. Vypadal ještě umořenějc než předtím, když čekal, až ho někdo pustí mezi nás do štrúdlu.

V duchu jsem se ho ptala: *Jste celej?*

Ano, odpověděl, a vy?

Jsem.

Kouzlo pominulo, když kdosi vyvrátil moje dveře u spolujezdce. „Jste v pořádku? Dokážete sama vystoupit?“ zeptal se.

Celá jsem se klepala, ale přelezla jsem sedadla, vyškrabala se ven a tam se opřela o zídku. Pana Range Rovera už taky vysvobodili, a já s úlevou viděla, že stojí zpřímá, takže jeho zranění, pokud vůbec nějaký měl, nebudou nijak vážná.

Kde se vzal, tu se vzal nějaký chlapík, řítil se ke mně a ječel: „Co jste dělala, do háje? Úplně nověj rover!“ Řidič třetího auta, který bouračku zavínil. „No tohle mě bude stát majlant! Úplně nověj auták! Dokonce ještě ani nemá číslo!“

„Ale já...“

Pan Range Rover k nám přistoupil a utnul ho. „To stačí. Uklidněte se, nechte toho.“

„Ale je to úplně nový auťák!“

„Hulákáním nic nezměníte.“

Křik utichl a já vysvětlovala panu Range Roverovi: „Chtěla jsem udělat dobrou věc, že vám dám přednost.“

„S tím nic nenadělám.“

Zničením jsem pochopila, jak děsně moc je naštvanej, a došlo mi, co je zač. Jeden z těch pohledných, zvykaných chlápku v drahém autě, v dokonale padnoucím kabátě a s představou, že svět se k němu bude chovat mile.

„Aspoň že se nikdo nezranil,“ doplnila jsem.

Pan Range Rover si setřel z čela krev. „Jo. Aspoň že se nikdo nezranil...“

„Myslím nijak vážně...“

„Já vím,“ povzdechl si. „A vám je jak?“

„Skvěle,“ odpověděla jsem celá v křeči. O jeho zájem jsem vůbec nestála.

„Promiňte, jestli jsem byl... Znáte to, velmi nepodařený den.“

„O nic nejde.“

Kolem nás panoval zmatek. Vytvořily se kolony oběma směry, kolem se sunoucí „vstřícní“ nabízeli očitá svědectví, a ten křikloun zase začal vriskat.

Čekali jsme na policajty, kdosi laskavý mi dovolil posadit se u nich před prahem a další hodná paní mi podala pytlík bonbonů. „To je dobrý na tlak,“ pravila. „Prožila jste velký otřes.“

Policie se dostavila velice rychle, začala řídit dopravu a sepisovat hlášení. Křikloun vykřikoval ostošeš, prstem vytrvale bodal svým směrem, pan Range Rover hovořil konejšivě a já je oba sledovala jako nějaký film. Moje ubohý auto bylo na odpis, prostě do šrotu. Naprostým zázrakem bylo, že jsem z něj vylezla bez jediného škrábnutí.

Nehodu bezesporu zavinil pan Uřvaný, jeho pojišťovna by měla všechno pokrýt, jenže já nedostanu dost, abych si pořídila jiný auto, protože likvidátoři vždycky všechno podhodnocují. Ryan bude vyšilovat – navzdory jeho výdělkům jsme soustavně byli skoro na mizině – řešit tohle budu pozdějc. Teď jsem ráda, že jsem ráda, sedím na schodech a pojídám bonbony.

Bacha! Pan Range Rover si to vykračoval směrem ke mně, rozepnutý kabát kolem něj poletoval. „Jak se cítíte teď?“

„Skvěle,“ odpověděla jsem a byla to pravda. Šok, adrenalin, nebo tak něco.

„Mohla byste mi dát vaše telefonní číslo?“

Vysmála jsem se mu. „Nemohla!“ Co je tohle za blbečka? Pokouší se balit ženský během dopravní nehody? „Jsem totiž vdaná!“

„Pro pojišťovnu...“

„Aha.“ *Můj ty bože. Taková ostuda. Taková hanba.* „To jo.“

Takže si proberme, jak jsem vyšla z osudovýho pokusu o dobrý skutek – tři auta, z nich tři vraky, jedno rozbitý čelo, spousta vzteku, křiku, vysokýho tlaku, finanční starosti a velmi velmi sytá červeň mý potupy. Špatně, špatně, všechno naprosto špatně.

JÁ

Pátek, 30. května

14:49

Víte, kdybyste mě teď zahlídli oknem, řekli byste si: „Koukněte na tu ženskou. Jak sedí zpříma a pilně pracuje. Mrkněte, její ruce vypadají, že se na klávesnici nezastaví. Očividně maká... moment... není to Stella Sweeneyová? Ona je zpátky v Irsku? Píše další knihu? Říkalo se, že je odkecaná.“

Ano, *jsem to já. Stella Sweeneyová. Ano, do Irska jsem se (rozhodně k mému vlastnímu velkému zklamání) vrátila. Ano, pracuju na nové knize. Ano, jsem totálně vyřízená.*

Ale ne na dlouho. Věřte tomu. Protože pracuju. Jen se na mě podívejte, sedím u psacího stolu. Ano, makám.

... akorát že mi to nejde. Když člověk vypadá, že něco dělá, ještě to neznamená, že opravdu něco vykonává. Nenapsala jsem ani slovo. Vůbec nic mě nenapadá.

Přesto se mi daří mít lehký úsměv na rtech. To pro případ, že byste se koukali. Když jste veřejnosti na očích, takhle dopadnete. Musíte vypadat rozesmátě a chovat se mile, pořád, jinak o vás řeknou: „Sláva jí stoupla do hlavy. A přitom nic moc.“

Rozhodla jsem se, že si pořídím záclony. Nedokážu držet krok s tímhle hraním si na veselou. Už mě bolí celá pusa a to tu sedím pouhou čtvrt hodinku. Teda přesně řečeno dvanáct minut. Jak se ten čas vleče!

Načukala jsem jedno slovo. „Vole.“

Nikam to moje dílo neposunulo, ale cítila jsem se prima, přece jsem něco napsala.

„Začněte od začátku,“ radila mi Phyllis před pár měsíci, jednoho příšerného dne v její newyorský kanceláři. „Napište úvod, předmluvu. Představte se čtenářům.“

„To už na mě zapoměli?“

„Jistě.“

Phyllis jsem nikdy neměla ráda. Připomínala mi buldoka a děsila mě. Jenže byla mojí agentkou, ne kamarádkou, takže bylo fuk, jestli je mi sympatická či nikoli.

Když jsme se setkaly poprvé, máchala mojí knihou ve vzduchu a prohlásila: „S tímhle to dotáhnem daleko. Zhubněte pět kilo a budu vás zastupovat.“

Vysadila jsem cukry a shodila dvě kila, na schůzce mě přiměla příslibit ještě kilo dolů, a že pokud půjdu před kameru, navlíknu se do stahovacího prádla.

Phyllis měla pravdu. S tou knihou jsme to dotáhly daleko. Hodně vysoko, hodně bokem a pak do hodně hlubokého zapomnění. Z mapy autorů jsem zmizela důkladně, utekla jsem daleko, až sem do Ferrytownu, na předměstří Dublinu, a teď sedím u psacího stolu a snažím se napsat novou knihu.

Dobrá, tak začnu předmluvou.

Jméno: Stella Sweeneyová

Věk: čtyřicet jedna a čtvrt

Výška: průměrná

Nedávné události v osobní životě: dramatické

Ne, takhle to nepůjde. Je to nudný. Musím se víc rozkecat, víc se nadchnout. Další pokus.

Zdravím, jsem Stella Sweeneyová. Štíhlá, osmatřicetiletá Stella Sweeneyová. Víím, nepotřebujete, abych se připomínala, to já jen pro všechny případy – napsala jsem světově proslulý podnětný román *Občas mrknu*. Zúčastnila jsem se debatních pořadů a tak podobně. S knihou jsme objeli lán světa, pětadvacet měst v Americe (pokud považujete Minneapolis-St. Paul za dvě místa). Letěla jsem soukromým letadlem (jednou). Bylo to kouzelné, naprosto, až na pár chvil, které byly pekelné. Žila jsem vlastní sen! Kromě období, kdy jsem nežila. Kolo osudu se zase otočilo a já se ocitla ve velmi odlišných, ve velmi pokořujících situacích. Soudě podle posledního zvratu můj život probíhal výsostně uspokojivě, avšak bolestně. Prožela jsem, zmoudřela, nemluvě o tom, že jsem na mizině.

Ne, to je blbost, radši se nebudu zmiňovat o tom, že jsem švorc. Podržela jsem tlačítko Delete, dokud nezdisparovala všechna písmenka vztahující se k penězům. A začala jsem psát nanovo.

Nové poznání mě přivedlo k rozhodnutí pokusit se napsat další knihu. Netuším, o čem bude, ale doufám, že když uvidím na monitoru dostatek slov, budu v stavu slátat je do kupy. Bude to dílo dokonce podnětnější, než byl román *Občas mrknu*!

Skvělý. To zafunguje. No jo, poslední větu možná budu muset vyladit, ale v podstatě jsem z pasti venku. Podle mě spravedlivě. A jelikož si zasloužím odměnu, jdu se podívat na Twitter...

Ani nemrknete a ztratíte tři hodiny času. Vynořila jsem se z twitterového propadliště a s úžasem jsem sebe sama objevila u psacího stolu, stále ještě ve své *pracovniče* (rozuměj v ložnici), v našem starém dobrém domě ve Ferrytownu. Na Twitterlandu jsme si pěkně pokecali, o létě, že konečně nastalo. Pokaždý když to vypadá, že účastníci diskuse odpadávají, přihlásí se někdo nový a znovu téma ožíví. Probrali jsme falešný opálení, proč jíst salát, jak na ploché nohy... Prostě boží. FANTASTICKÝ!

Cítím se senzačně. Někde jsem četla, že látka, který mozek vyprodukuje úměrně délce času stráveného na Twitteru, se svým účinkem rovnají kokainu.

Zničehonic bublina kolem mě praskla a já čelila obnažený nepohádkový skutečnosti: dneska jsem napsala deset vět. A to teda nestačí.

Já už budu pracovat. Opravdu, fakt, budu. A jestli ne, potrestám se odpojením počítače od internetu...

Někoho slyším. Že by Jeffrey?

A je to on. Přichází z jógy s prásknutím vchodových dveří, zmačkanou podložku hodí v předzíni na zem. Jako bych tam dole stála. Pokaždý si dobře uvědomím, že takhle se chováte, když něco strašně moc nesnášíte. Mám to stejný. Jako bych o Jeffreyho bojovala.

Vyskočila jsem, abych mu řekla nazdar, i když on mě nesnáší skoro stejně jako tu podložku na jógu. Lezu mu na nervy už celý roky. Řekla bych více-méně pět let, v podstatě od chvíle, kdy mu bylo třináct.

Myslívála jsem si, že holky v pubertě se stávají noční můrou matek, že kluci v tomto věku prostě jen oněmí. Jenže s Betsy to vůbec nebylo těžký, a Jeffreyho prostoupil... no tedy... pocit zoufalství. Neboť dostal za matku mě, abych byla spravedlivá. Život se mnou se podobal horský dráze, takže když mu bylo patnáct, požádal mě, abych ho nabídla k adopci.

Tak či onak, potěšilo mě, že můžu na chvíli přestat s předstíráním práce. Seběhla jsem po schodech: „Nazdárek!“ Snažím se chovat, jako že nepřátelství mezi námi neexistuje.

Tu ho máme, metr osmdesát, tenký jak párátko a krk obdařený Adamovým jablkem velikosti koblihy. Podoba s jeho otcem ve stejném věku je dokonalá.

Dneska z něj nepřátelství přímo číší.

„Copak?“

Ani se na mě nepodívá a ucedí: „Dej se ostříhat.“

„Proč?“

„Prostě to udělej. Už seš stará na dlouhý háro.“

„Copak se děje?“

„Když seš zády, vypadáš... prostě jinak.“

Vymámila jsem z něj, co se stalo. Ukázalo se, že dnes ráno vyrazil s kamarády z jógy do města. Jeden z nich mě zblejsknul zezadu, před obchodem, hvízdnul na mě a vůbec vyluzoval obdivný zvuky. V Jeffreyem ztuhla krev a sykl: „To je moje máma. A je jí čtyřicet jedna a čtvrt.“

Odhaduju, že prožitá zkušenost jimi hluboce ořízla.

Měla bych se cítit polichocená, jenže já vím, jak vypadám zezadu. Docela dobře. Předek mimochodem taky ujde. Jsem taková ta prapodivná postava, která pokud přibere, tuk se usadí jenom v pase. Dokonce v době dospívání, kdy se ostatní holky trápily kvůli velikosti zadků a síle stehen, já se soustředila na svou střední partii. Věděla jsem dobře, jaký taškář je můj pas, život s ním byl věčný boj.

Jeffrey po mně hodil tašku s nakoupenou zeleninou způsobem, který se dá nazvat jedinečným. („Slavný soude, vyhrožoval mi paprikami.“) V duchu jsem si povzdechla. Věděla jsem, co bude následovat. Bude chtít vařit. Pro změnu. Jeho zbrusu nová úchylka, a navzdory všem důkazům si Jeffrey myslí, že je skvělý kuchař. Jak si tak hledá nový uplatnění v životě, stejně tak kombinuje legrační a nesourodý přísady a nutí mě výslednou směsici jíst. Například králíka na mangu, toho jsme měli včera večer.

„Jdu vařit večeři.“ Smrtícím pohledem mě chtěl rozplakat.

„Báječný,“ odpovídám s lehkostí.

Večeřet budeme kolem půlnoci. Ještě že mám v ložnici ulitou zásobu sušenek jménem Jaffa, podle těch dobrých pomerančů, marmeládou plněných, kulačků, polomáčených. Krabičky pěkně úhledně vyskládaný jak cihličky ve zdi.

19:41

Přikrádám se po špičkách do kuchyně a vidím, jak Jeffrey bez hnutí zírá na plechovku ananasu. Skoro jako by to byla šachovnice a on plánoval další mistrovský tah na vítězství.

„Jeffrey...“

Monotónně odvětlí: „Soustředím se. Přesněji soustředil sem se.“

„Stihla bych před večeří zajet za mámou a tátou?“ Sledujete mě, jak jsem se chovala? Nezeptala jsem se prostě a jednoduše: „V kolik dostanu najíst?“

Chtěla jsem vzbudit dojem, jako že vůbec nejde o mě, ale o jeho babičku s dědou, doufala jsem, že tak utiším hněv planoucí v jeho srdci.

„Nevim.“

„Tak za hodinku jsem zpátky.“

„Večeře bude hotová.“

Nebude, má mě v hrsti. Časem budu muset tuhle pasivně-agresivní válku utnout, ale v tuhle chvíli toho nejsem schopná, cítím se pod psa kvůli úplně promarněnému dni a svému marnému životu.

„Dobrá...“

„Prosím nechodit sem, když pracuju.“

Vracím se nahoru a toužím napsat na Twitter cosi o „«Makám na svý šlamastyce»“, jenže moje sloupky občas čtou i Jeffreyho kamarádi, někteří. Pokaždý když odklepnu nový příspěvek, připomenu všem, že teď jsem nikdo, a tím pádem že nastal čas přestat se připojovat. Toto je opravdu jediný a nejlepší měřítko, který občas použiju, když mi dost nedochází, jak moc jsem zkrachovalá existence.

Popravdě, nikdy jsem nebyla Lady Gaga s desítkama milionů sledování, svýho času jsem ale na Twitteru bývala pojem.

Abych zahнала trudomyslnost, vytahuju z pomyslný zdi jednu z cihliček, malinká čokoládovo-pomerančová kolečka štěstí, ležím na posteli a baštím. Sním jich tolik, že vám radši ani neřeknu kolik, záměrně jsem se rozhodla je nepočítat. Prostě hodně. Krabičky, co zbyly, to potvrzují.

Zítřka bude všechno jinak, říká si. Zítřek musí být jiný. Hodně toho napíšu a budu velmi výkonná a nebudou žádný sušenky. Přece nejsem ženská, která se jen povaluje na posteli, hrud' posypanou drobečkama.

Po hodině a půl, ještě stále hladová, slyším auto a prásknutí dveří, celým tělem vnímám kroky, kdosi spěchá po cestičce k domu. V tom našem papírovém stavení nejenže slyšíte kroky, vy je opravdu cítíte, a nejen je, vnímáte všechno, co se uděje v okruhu padesáti metrů.

„Táta je tady.“ Jeffreyho hlas zabarvilo znepokojení. „Trochu vyšínutej.“

Zvonek u dveří se zuřivě rozdrní. Letím po schodech dolů, otvírám dveře a za nimi Ryan. Jeffrey má pravdu, skutečně vypadá trochu vyšínutě.

Ryan mě postrčí zpátky do předsíně a se zanícením, který hraničí s posedlostí, volá: „Stello, Jeffrey, mám senzační novinu!“

Ráda bych vám popsala svého exmanžela. Možná by vám on všechno podal jinak, na což má právo, jelikož ovšem je tohle můj příběh, dozvíte se, jak to vidím já.

Dali jsme se dohromady, když mi bylo devatenáct a jemu dvacet jedna, a nevykazoval žádný umělecký sklony. No, moc krásně kreslil pejsky, a protože já jsem malířstvím nepolíbená, domnívala jsem se, že je velice nadaný. Přijali ho na akademii výtvarných umění a k našemu společnému zděšení se ukázalo, že z něj rozhodně nebude umělecká hvězda nastupující generace. Vedli jsme nekonečnou debatu dlouho do noci, a během nich mi nejrůznějšíma způsoby sděloval, jací jsou jeho kantoři kretěni, a já ho souhlasně hladila po ruce.

Po čtyřech letech absolvoval s podprůměrným prospěchem a začal malovat obrazy na kšeft. Jenže jeho plátna nikdo nekupoval, tak se rozhodl, že s tím sekne. Zkoušel k deco – film, graffiti, uchovával mrtvý andulky ve formaldehydu – rok uběhl a nic se neujalo. Jelikož Ryan byl bytostně pragmatický muž, uvědomil si, že se mu nelíbí být ustavičně bez koruny. Sice neumíral hladu v nějaký mansardě, jak to tak patří k životu většiny malířů, ale pořídil si manželku (mě) a dcerku, Betsy. Potřeboval mít práci. A ne ledasjakou. Konec konců byl přece umělcem.

Tou dobou se sestra mého táty, krasavice teta Jeanette, dostala k pár librárně a rozhodla se, že je vloží do věci, po který toužila už jako malá holčička. Přála si krásnou koupelnu. Chtěla něco – pravila a zakroužila ručkou ve vzduchu – „zářivýho“. Chudák Jeannettin muž, strýc Peter, který se uplynulých dvacet let pachtil, aby zajistil tetě přepych, po kterým zjevně bažila, se jí zeptal: „A jak moc to má bejt zářivý?“

Jenže Jeanette neuměla než říct: „Prostě, víš, zářivý.“

Peter (později se s tím tátovi svěřil) si prožil pekelnou chvíli, měl pocit, že začne brečet a nikdy nebude moct přestat, pak ho ale osvětila myšlenka a ušetřila mu ponížení. „Proč nepožádáme Stellu, aby se zeptala Ryana?“ řekl. „On je ten umělec.“

Ryana ponížila jejich žádost o konzultaci nad něčím tak triviálním. Vzkázal po mně tetě Jeanette, ať si trhne nohou, že je malíř a jako takový rozhodně nebude plýtvat svým nadáním na výměnu něčí vany. Jenže já nesnáším střety a moc jsem se bála, že zapřičiním rodinnou roztržku, a tak jsem Ryanovo odmítnutí trochu rozmělnila. Ovšem tak dokonale, že k nám dovezli plnou náruč časopisů o koupelnách, aby si je Ryan pečlivě prostudoval.

Svazky ležely u nás v kuchyni víc jak týden. Sem tam jsem některý otevřela a poznamenala: „Bože, to je nádhera,“ a „Nepodíval by ses? Na něco nápaditýho.“

Víte, držela jsem naši malou rodinu nad vodou kosmetickou praxí, a moc ráda bych viděla, kdyby i Ryan nosil peníze. Jenže on návnadu odmítal. Až jednou večer začal v časopisech listovat a najednou ho to chytlo. Popadl tužku a skicák, a než byste okem mrkli, pustil se s vervou do kreslení. „Chce blejskavou,“ mumlal si. „Dostane blejskavou.“

Následující dny a týdny pracoval na náčrtcích, strávil hodiny bádáním nad stránkami časopisu *Buy and Sell* (předchůdce internetových stránek eBay) a uprostřed noci vyskakoval z postele, neboť v mysli umělce šuměly výtvarný nápady.

Zpráva o Ryanově píli se roznesla po celý rodině a udělala dojem. Můj táta, který z něj nikdy nebyl moc nadšený – „Ryan Sweeney umělec? Umí tak akorát prdlajs“ –, pomalounku a neochotně přehodnocoval názor.

Výsledek byl opravdu senzační, všichni se na tom shodli, dokonce i táta, skeptik dělnického původu. Ryan stvořil jakési miniStudio 54. Jelikož se narodil v Dublinu roku 1971, nikdy neměl tu čest a možnost navštěvovat onen ikonický noční klub na Manhattanu, takže pro svůj návrh musel vycházet z fotek a historek. Dokonce napsal Biance Jaggerové, bývalé manželce Micka Jaggera z Rolling Stones. (Dosud neodpověděla, jen to dokládá, kam až byl ochoten zajít.)

Jen co vstoupíte do koupelny, podlaha se rozsvítí a tichounce se line píseň „Love to Love You, Baby“ od Donny Summerové. Přirozenému světlu zamezil přístup a nahradil ho zlatavou září. Skřínky – a že jich bylo, neboť teta Jeanette vlastnila spoustu serepetiček – pokryl třpytkami. Obrázek Marylin od Andyho Warhola rozložil do osmi tisíc malinkých dlaždiček a vytvořil mozaiku, která pokrývala celou zeď. Vejčitá vana měla černou barvu. Záchodovou mísu zasadil do podivuhodné načerno nalakované kostky. Šminkovací koutek nasvítíl přímo v divadelním stylu tolika žárovkami, že by stačily rozsvítit celý Ferrytown. (Jeanette vyžadovala brutální osvětlení, pyšnila se svým uměním ohledně líčení, ovšem musela na to řádně vidět.)

Když Ryan posledním rozmáchlým gestem zavěsil ke stropu malinkou zrcadlovou kouli, bylo jasné, že mistrovský dílo je dokonáno.

Pro někoho možná nevkus, pro jiného snad pouhý milimetr od kýče, ale stručně řečeno, bylo to „zářivý“.

Tetička Jeanette rozeslala rodině a přátelům pozvánku na *Slavnostní otevření lázně v oblečení ve stylu disko*. Ryan ještě vše vtipně vylepšil. V obchodě

se zdravou výživou koupil třicetidekový pytlík aromatické bylinky pískavice a jejími zelenými trojčetnými lístky obložil vanu. Všichni si mysleli, že je to „tráva“. (Kromě táty: „Na drogách nevidím nic vtipného. Ani na těch ‚jako‘.“)

Panovala slavnostní nálada. Mladí i staří v disko kostýmcích se vměstnali do malinký místnosti a tančili na trpčící se podlaze. Podle všeho jsem z nich já byla ta nejšťastnější. Celá blažená, že za *a*, rodinná roztržka byla zažehnána, a za *b*, že Ryan získal placenou práci. Moje oblečení sestávalo z letitých barevných pantalonů a sedmkrát vypraný tuniky, ladila takzvaně do barvy a do kytičky. Objevila jsem ji v dobročinném krámku společnosti Sue Ryder. Vlasy mi kamarádka kadeřnice vyfoukala dostřapata výměnou za manikúru. „Moc ti to sluší,“ pochválil mě Ryan. „Tobě taky,“ odpověděla jsem povzbudivě, znělo to jak na přání, ale myslela jsem to vážně, protože, řekněme si to upřímně, i ten nejobyčejnější chlap, když najednou vydělává peníze, získá na přitažlivosti. (Ne že by Ryan vypadal tuctově. Kdyby si častěji myl vlasy, působil by přímo nebezpečně.)

Kolem dokola vzato prožili jsme velmi šťastný den.

Ryan udělal kariéru. Zničehonic. Nikoli takovou, jakou by si přál, ale v tom, co velmi dobře uměl. Po úspěchu s koupelnou ve stylu Studio 54 se pustil trochu jiným směrem. Navrhl další přeměnu, tentokrát v poklidném zeleném lesním hávu. Mozaika se stromy pokrývala tři stěny, po čtvrté zdi se vinulo pravé kapradí. Skla v oknech vyměnil za zelená a jemné ozvučení zajistilo cvrlikání ptáčků. Těsně před slavnostním odhalením Ryan rozložil po místnosti borové šišky. (Podle původního plánu měla zákazníka uvítat veverka, jenže se jim nepodařilo ani jednu lapit, i přes veškerou snahu Caleba, elektrikáře, a Drugiho, obkladače, kteří skoro celé ráno chrastili oříškama a pokřikovali: „Koukej, veveruško, co tu pro tebe máme!“)

A než byste řekli švec, po lesní koupelně následoval počín, který dostal Ryana poprvé na titulní stranu časopisu – proměna ve šperkovnici. Vymyslel říši plnou zrcadel, dlaždiček se Swarovského komponenty a vínově červenou sametovou tapetou (samozejmě voděodolnou). Ozdobné úchytky u skřínek byly z českého křišťálu, vana stříbřitě pokovená a ze stropu visel lustr z italského skla Murano. O náladu se postarala melodie z Čajkovského Louskáčka – pokaždé když začala znít, mechanická kolombínka se ladně roztočila. (Způsob, jakým Ryan vybíral muziku, se brzy stal unikátním prodejním artiklem.)

Ryan Sweeney pracoval s malým spolehlivým týmem, a kdo chtěl úžasnou koupelnu, obracel se na něj. Měl představivost, nápady, byl přepečlivý a pekelně drahý.

Žili jsme si dobře. Přišla ale jedna nečekaná nesnáze – když byly Betsy tři měsíce, otěhotněla jsem – čekala jsem Jeffreyho. Naštěstí jsme si mohli pro nás čtyři, díky Ryanovým úspěchům, dovolit nově postavený prostorný dům se třemi ložnicemi.

Čas plynul. Ryan vydělával, vytvářel krásné koupelny, dělal lidi – hlavně dámy – šťastnými. Po každém dokončeném díle zákazníci volávali: „Jste kumštýři!“ Mysleli to vážně a Ryan to věděl. Jenže on chtěl být jiným umělcem, přál si být jako Damien Hirst. Být slavným i nechvalně proslulým, toužil po tom, aby ho hosté v nočních pořadech o umění propírali a křičeli na sebe, aby o něm řeba říkali, že je šarlatán. Jenže nebyl. Snil o tom, jak ho všichni budou mít za génia, a jelikož ti nejlepší z nejlepších vzbuzují polemiku, chtěl a byl připravený, že občas někoho naštve a přijdou pomluvy.

Nicméně všechno šlo fajn, až do jednoho dne roku 2010, kdy ho postihlo veliké neštěstí. Přesně řečeno, tragédie se udála mně. Neboť umělci, dokonce i ti frustrovaní, mají ve zvyku přehánět. Dlouhotrvající potíže lidi nesblížíují, protože život není nějaká telenovela. Všechno trápení skončilo našim rozchodem.

Téměř ruku v ruce s tím se mi začaly dít prazvláštní, vzrušující příhody. Dostaneme se k nim. Teď potřebujete vědět jen to, že Betsy, Jeffrey a já jsme se odstěhovali do New Yorku.

Ryan zůstal v Dublinu v domě, který jsme si koupili jako investici v době, kdy všichni v Irsku spojovali svou budoucnost s vlastnictvím další nemovitosti. (Po rozvodu mi připadl náš původní dům, kde jsme začínali. Nikdy jsem se ho nezbavila, ani v čase, kdy jsem bydlela v New Yorku ve dvojpodlažním apartmá o deseti pokojích na dobré adrese Upper West Side. Vždycky jsem se totiž obávala, že nové okolnosti nebudou mít věčného trvání a já se jako bumerang vrátím do chudoby.)

Ryan měl ženský – od chvíle, kdy si příliš často myl hlavu, nebylo o tom sporu. Měl svou práci, měl krásný auto i motorku. Co víc si moh přát. Nebylo mu to dost, nikdy nebyl spokojený. Sžíravý pocit neúplnosti se dařilo občas zasunout kamsi hluboko, ale s jistotou se mu vracel.

A teď tu stojí přede mnou a třesí oči u nás v předsíni. S Jeffreyem na něj koukáme v obavách. „Konečně je to tu, konečně se to podařilo!“ halasí Ryan. „Moje velká umělecká vize!“

„Prosím tě, sedni si,“ říkám. „Jeffrey, postav na čaj.“

Zamírím do pokoje, Ryan mi jde v patách a neustále mele. „Začalo to asi před rokem...“

Sedíme proti sobě a on mi popisuje svou proměnu. Zprvu šlo spíše o podvědomý náznak, cosi kdesi hluboko v něm, co postupně asi tak po roce vystoupalo na povrch až k jasnému prozření. Onen geniální nápad přicházel ve spánku jen v nejasných obrysech, probleskoval mezi myšlenkami a právě dnes odpoledne vykryštalizoval. Skoro dvacet let se Ryan mořil s italskou koupelnovou keramikou, než jeho mimořádný nadání došlo naplnění, ale konečně je to tady.

„A dál?“ pobízím ho.

„Představuji ti předsevzetí jménem Karma. Zbavím se všech věcí, naprosto všech. Céděček, oblečení, všech peněz. Televize, rýže do posledního zrníčka, každý fotografie. Dám pryč auto, motorku, dům...“

Jeffrey na něj zhnuseně zírá. „Jsi totální debil.“

Komu čest, tomu sláva. Jeffrey nenávidí Ryana stejně hodně jako mě. Je takový vyrovnaný nenávisník. Mohl by dělat to, co občas vyváděj děti z rozvedených manželství, poštvávají rodiče proti sobě, předstíraj, že dávají přednost jednomu z nich, ale u nás při vší úctě byste se museli hodně namáhat, abyste poznali, koho z nás Jeffrey nenávidí víc.

„Nebudeš mít kde bydlet,“ ucedí Jeffrey.

„Mýlíš se.“ Ryanovi září oči (ovšem jakýmsi podivným leskem, až děsivým). „Osud mě navede.“

„A co když ne?“ Jsem z toho úplně vedle. Nevěřím na osud, už ne. Kdyby se mi přihodila velmi šeredná věc. Přímým následkem zlého se přihodilo cosi velmi, ale velmi pěkného. Tehdy jsem v karmu upřímně věřila. Nicméně následně po oné velmi, ale velmi pěkné události se stalo něco velmi ošklivého. A pak přišla ještě další zlá situace. Nyní se vlastně nacházíme v očekávání konjunktury mého karmického cyklu, jenže se nic neděje. Upřímně řečeno, s karmou jsem skončila.

Po čistě praktický stránce se bojím, že když Ryan nebude mít žádný peníze, budu mu muset nějaký dát, a sama mám málo, spíš nic.

„Dokážu vám, že osud funguje,“ pokračuje Ryan. „Jsem součástí duchovní tvorby.“

„Můžu si nechat tvůj dům?“ ptá se Jeffrey.

Ryan se vyleká, takový požadavek nečekal. „To ne, ne.“ Další větou se v rozhodnutí utrzuje. „Rozhodně ne. Kdybych ti ho dal, mohlo by to vypadat, že proměnu nemyslím vážně.“

„A co auto, dáš mi ho?“

„Ne.“

„A co mi dáš?“

„Nic.“

„Tak si pěkně polib.“

„Jeffrey, nech toho,“ snažím se.

Ryan je tak rozrušený, že si synova opovržení vůbec nevšiml. „Budu psát blog, každý den, minutu po minutě. Vznikne triumfální umělecký dílo.“

„Myslím, že tohle už tady někdy bylo.“ Mihla se mi vzpomínka na cosi kdysi kdesi.

„Nedělej to, Stello,“ slyším Ryana. „Nepodceňuj mě. Ty sis už svoji chvíli slávy užila, dej teď prostor mně.“

„Jenže...“

„Stello, ne,“ skoro zařve. „Musím to být já. Já mám být slavný, ne ty! Ty seš ženská, která mi ukradla celej život!“

Naše obligátní konverzační téma. Ryan se k němu vrací téměř denně.

Jeffrey cosi vymačkává na mobilu. „Už to stahuju, tohle si poslechněte. Nic novýho pod sluncem. ‚Muž se vzdal veškerého svého majetku.‘ A tady: ‚Rakouský milionář se rozhodl vzdát se všech peněz i majetku.‘“

„Ryane,“ snažím se předejít dalšímu výbuchu vzteku. „Nemůžeš mít depresi?“

„Připadám ti tak?“

„Připadáš mi šílený.“

Věděla jsem přesně, jaká odpověď přijde. „Nikdy jsem nebyl normálnější.“

„Stello, potřebuju, abys mi pomohla,“ pokračuje. „Potřebuju reklamu.“

„V časopisech o tobě nepřestali psát.“

„No jo, v těch o bydlení.“ Ryan jim s opovržením dává vale. „Nestojí za nic. Ty se kamarádíš s těma velkýma.“

„Už ne.“

„Ale jo, to půjde, ještě pořád na tebe trpí. I když to všechno šlo do háje.“

„A jak si asi tímhle vyděláš nějaký prachy?“ zeptá se Jeffrey.

„V umění přece nejde o peníze.“

Jeffrey si cosi mumlá a já zachytím jediný slovo: „magor“.

Ryan odchází a my se na sebe s Jeffreyem upřeně koukáme.

„Řekni něco,“ povídá.

„S tímhle neprorazí.“

„Myslíš?“

„Myslím.“

22:00

Sedíme s Jeffreyem před televizí, pojídáme dušený papriky s ananasem a párky. Snažím se ze všech sil spolknout pár soust. Jeffreyho večere spadají do kategorie Krutý a neobvyklý tresty. Jeffrey se noří do telefonu a najednou se ozve: „Do hajzlu,“ první slovo, které jsme si po delším čase řekli.

„Copak?“

„Táta. Pověsil zprávu o svém posláním, a...“ klikání se zrychlí. „Přidal první video a blog. A začal odpočítávat, pondělek desátýho dne.“

Předsevzetí Karma běží.

Nezapomeň dýchat.

Úryvek z knihy *Občas mrknu*

Ráda bych vám povyprávěla o hrůze, která se mi přihodila před skoro čtyřmi lety. Bylo mi sedmatřicet, měla jsem patnáctiletou dceru a o rok mladšího syna, za muže úspěšného, ale po tvůrčí stránce nespokojeného designéra koupelen. Pracovala jsem se svou mladší sestrou Karen, správně řečeno makala jsem *pro* ni, a celkem vzato jsem žila velmi normálně – jednou nahoře, jednou dole, nic znepokojujícího se nedělo. Až jednou večer mi začaly u levý ruky brnět konečky prstů. Když jsem si lehala do postele, přidalo se chvění v pravý ruce. Připadalo mi, že se mi pod kůží rozlévá sodovka, vlastně to bylo příjemný. Tím jen dokládám, v jak prapodivným stavu myslí jsem byla.

Uprostřed noci jsem se napůl probrala a uvědomila si, že se mi rozbrněly obě nohy. Prima, snila jsem dál, ráno se probudím a budu jak v perličkovy lázni, to bude krása, no né?

Když se v sedm rozdrnčel budík, měla jsem pocit, že mi někdo namlátil. V té době u mě zcela normální průběh, takhle jsem se cítila každý ráno. Vždyť jsem přece byla naprosto normální. Jenomže toho rána šlo o úplně jinou únavu, bylo mi těžko přetěžko, nohy jak z olova.

„Vstávej.“

Budila jsem Ryana a vrávorala po schodech dolů – když si vše zpětně uvědomím, opravdu jsem se potácela. Dala jsem vařit vodu na čaj, postavila na stůl krabice s nejrůznějšíma vločkama a šla nahoru vyburcovat děti (tedy seřvat je).

Vrátila jsem se dolů, lokla si čaje a k mému velkému překvapení chutnal nějak divně, kovově. Koukla jsem vyčítavě na nerez konvici – jasně, kousky jejího vnitřku se mi vylouhovaly do čaje. Taková to bývala kamarádka, a najednou se na mě vykašle?

Ještě jednou jsem na ni vrhla zhrzený pohled a jala se připravovat Jeffreyho jeho oblíbenou topinku speciál, což byl normálně opečený toustovej chleba, ale bez másla, který nesnášel, neboť jak pravil – je slizký. Jenže jsem byla nemotorná, ruce ztuhly a necitlivý. Příjemný brnění ustalo.

Napila jsem se džusu, obratem ho všechen vyprskla a vyjekla.

„Co je?“ Ryan se zjevil v kuchyni. Ráno s ním nikdy nebyla řeč. No, ono ani večer, když na to tak myslím. Možná se s ním dalo být v poledne, ovšem to jsem ho nevěděla, takže nemůžu sloužit komentářem.

„Ten džus,“ stěžovala jsem si. „Popálila jsem si pusou.“

„Popálila? Vždyť je studenej.“

„Pálí mě jazyk, celá pusa.“

„Jak to mluvíš?“

„Jako jak?“

„Jako kdybys... měla jazyk opuchnutej.“

Vzal moji sklenici, loknul si džusu a řekl: „Nic s ním není.“

Zkusila jsem si znovu srknout. Zase mě to páliło.

Vedle mě se zhmotnil Jeffrey a vyčítavě se zeptal: „Žes mi tam dala máslo?“

„Nedala.“

Takhle jsme se bavili každý ráno.

„Namazalas toust máslem, nebudu ho jíst.“

„No jo.“

Udiveně se na mě podíval.

„Dej mu nějaký peníze,“ poručila jsem Ryanovi.

„Proč?“

„Ať si teda koupí k snídani, co chce.“

Zaskočený Ryan mu podal pětieuovku a překvapený Jeffrey si ji vzal.

„Odcházím,“ oznámil Ryan.

„Skvělý, pa. Fajn, děti, poberte si svoje sakypaky.“

Normálně bych projížděla soupis dlouhej jak telefonní seznam, co všechno maj mít na plavání, hokej, ragby a na zkoušku se školním orchestrem, ale tentokrát jsem se vůbec nenamáhalo.

Samozřejmě se asi po deseti minutách jízdy ozval Jeffrey: „Zapomněl sem si bendžo.“

Nebylo kde obrátit auto a zajet pro něj zpátky domů. „To bude dobrý,“ prohlásila jsem. „Projednou se bez něj obejde.“

V autě se rozhostilo ochromený ticho.

Školní branou štrádoval výkvět mládeže, houf světoobčanů. Jestli jsem v životě byla na něco hrdá, tak na to, že obě moje děti, Betsy a Jeffrey, chodily do týhle placený, necírkevní školy, jejímž cílem bylo vzdělávat „celého člověka“. S provinilým potěšením jsem sledovala, jak se plahočí dovnitř, oblečení do uniformy, vytáhlí a trochu nemotorní. Betsyiny blondatý lokny se pohupovaly svázaný do ohonu a Jeffrey měl tmavý vlasy splený v chomáčích. Pokaždý jsem se chvíli zdržela a pozorovala, jak mizí mezi ostatními studenty, většinou ratolestmi diplomatů, a to teprve se mi hrdostí dmula hrud. Ovšem nechávala jsem si to raději pro sebe. Přiznala jsem se jen jednomu člověku, a tím byl Ryan.

Ale dneska jsem se před školou nezdržela. Soustředila jsem se na návrat domů, doufala jsem, že se stihnu na chvíli natáhnout, než budu muset jít do práce.

Jen co jsem dorazila, přepadla mě tak strašná slabost, že jsem si musela lehnout v předsíni na zem. Chladila jsem si tvář na studených prknech a bylo mi jasný, že do práce nedojdu. Nikdy jsem nestonala, vždycky jsem tam dorazila, dokonce i s kocovinou, tak hluboko se ve mně zakořenila pracovní morálka.

Zavolala jsem Karen, i vyfukání čísla mi dělalo strašlivý potíže. „Mám chřipku,“ řekla jsem.

„To těžko,“ odpověděla. „Všichni zaměňují chřipku za obyčejný nachlazení. Kdybys měla chřipku, vypadalo by to jinak.“

„Taky že to vypadá jinak.“ Trvala jsem na svém: „Mám chřipku.“

„Nasadilas tenhle zvláštní tón proto, abych ti uvěřila?“

„Fakt ji mám.“

„Sedla ti na jazyk?“

„Jsem nemocná, Karen, na mou duši. Přijdu zítra.“

Vyškrábala jsem se nahoru po schodech, svalila se do postele, nastavila budíka na tři odpoledne a tvrdě usnula.

Probudila jsem se s úplně vyschlou pusou a vůbec jsem nevěděla, kde jsem. Chtěla jsem se napít vody, ale nedokázala jsem ji polknout. Pekelně jsem se soustředila, abych aspoň hlt vody do sebe dostala, nešlo to. Prostě jsem nemohla polykat. Musela jsem tekutinu vyplivnout zpátky do sklenice.

Uvědomila jsem si, že moje polykací svaly prostě vůbec nefungují, ať s vodou nebo bez. Velmi jsem se snažila jim domluvit a nevnímat, jak se mě zmocňuje panika, ale bezvýsledně. Prostě jsem nemohla opravdu vůbec polknout.

Celá vyděšená jsem zavolala Ryanovi. „Něco se mi stalo, nemůžu polykat.“

„Dej si strepsilku a taky ibalgin.“

„Mě nebolí v krku, říkám, že nemůžu vůbec nic polknout.“

Zněl zmateně: „To není možný, vždycky to jde.“

„Prostě nejde, můj krk nefunguje.“

„Máš divnej hlas.“

„Můžeš prosím přijít domů?“

„Jsem na obhlídce jedny parcely, v Carlowě. Potrvá mi to pár hodin. Proč nejdeš k doktorovi?“

„Dobře. Tak zatím ahoj.“

Pak jsem se pokusila vstát, a nohy mě vůbec neposlouchaly.

Když se Ryan vrátil domů a uviděl, v jakým jsem stavu, dodatečně se rozlítostnil. „Vůbec mě nenapadlo... Můžeš chodit?“

„Ne.“

„A požád ti nejde polykat? Kristepane. Asi bysme měli zavolat sanitku. Mám to udělat?“

„Tak jo.“

„Fakt? Je to tak zlý?“

„Jak to mám vědět? Asi jo.“

Sanitka dorazila během chvílky, chlapíci mě přikurtovali k nosítkám. V tu chvíli, kdy jsme opouštěli ložnici, píchlo mě zničehonic u srdce, zavalila mě obrovská vlna lítosti, jako bych tušila, že to bude trvat strašně dlouho, než svůj pokoj zase uvidím.

Betsy, Jeffrey a moje máma stáli u dveří, ztichlí a vyděšení se dívali, jak mě nakládají do vozu.

„Možná se jen tak nevrátíme,“ řekl jim Ryan. „Znáte to na pohotovosti. Může to taky trvat celý hodiny.“

Jenže jsem byla přednostní případ. Asi po hodině čekání se objevil doktor se slovy: „Tak copak to tu máme? Svalová slabost?“

„Ano.“ Moje řečový schopnosti se tak zhoršily, že ze mě vyšlo cosi jako zachroptění.

„Vyslovuj pořádně,“ ozval se Ryan.

„Snažím se.“

„Lépe to nejde?“ zeptal se doktor a zdálo se, že ho to zaujalo.

Pokusila jsem se přikývnout a ani to nešlo.

„Můžete ho uchopit?“ Podával mi pero.

Všichni jsme se dívali, jak pero padá k zemi, prsty jsem vůbec necítila.

„Co druhá ruka? Nic? Zkuste ji zvednout. Nejde to? Ohněte nohu, zakruťte prsty. Nic?“

„Samozřejmě že ti to půjde,“ nutil mě Ryan. „Půjde to,“ opakoval, jenže doktor už mluvil s někým jiným v bílým. Zaslechla jsem něco jako „rychle postupující paralýza“ a „dechová obstrukce“.

„Co je jí?“ zeptal se Ryan zděšeně.

„Je příliš brzy na stanovení přesné diagnózy, ale veškeré svalstvo postupně ochabuje.“

„Můžete pro ni něco udělat?“ žadonil Ryan.

Doktor odcházel, volali ho k dalšímu kritickému stavu.

„Vraťte se!“ nařizoval Ryan. „Nemůžete jen tak něco takovýho prohlásit, a pak nic.“

„S dovolením.“

Odstrčila ho sestra, která před sebou tlačila stojan, obrátila se ke mně se slovy: „Dáme vám kapačku. Byla byste brzy dehydrovaná, když nemůžete polykat.“

Lovila žílu a docela mě to bolelo, ale přišlo ještě něco horšího, zavedla mi cévku.

„Proč?“ ptala jsem se.

„Protože si sama nedojdete na záchod. A taky pro případ, že by vám vysadily ledviny.“

„Já... umřu?“

„Cože? Co to povídáte? Ne, samozřejmě že neumřete.“

„Jak to víte? A proč tak divně mluvím?“

„Co?“

Další sestra přivezla kyslík a nasadila mi masku na obličej. „Pěkně si dýchejte, paninko. Jen vám změřím...“

Sledovala na obrazovce číslička ve žlutým poli. „Povídám, dýchejte si.“ Ano, dýchala jsem si, teda snažila jsem se.

Překvapilo mě, že sestra najednou začala zvyšovat hlas, skoro křičela nějaký hodnoty a údaje – a najednou jsem nějak jela.

I s postelí na kolečkách mě šupem odváželi přes oddělení a chodbami na jednotku intenzivní péče. Všechno se odehrálo opravdu rychle. Chtěla jsem se zeptat, co se děje, ale nevydala jsem ani hlásku. Ryan běžel vedle lůžka a snažil se rozklíčovat lékařskou mluvu. „Myslím, že tvoje plíce nepracují, jak by měly,“ mluvil na mě. „Dýchej, Stello, proboha, dýchej! Snaž se, udělej to pro děti, když se ti nechce kvůli mně!“

Jelikož plíce opravdu vypověděly službu, nařizli mi krk – udělali tra-cheostomii – a tím otvorem do mě zasunuli trubici a připojili ji k ventilátoru.

Uložili mě do postele na jednotku intenzivní péče. Do těla mi nastrkali bezpočet trubiček a hadiček. Slyšela jsem i viděla, a tak jsem přesně věděla, co se děje. Jenže jsem se nemohla vůbec hýbat, dokázala jsem jen mrkat. Nešlo mi polykat, nemluvila jsem, neuměla jsem se vyčurat ani nadechnout. A když mi nakonec úplně zmrtvěla i levá ruka, nebylo jak se dorozumívat.

Byla jsem zaživa pohřbená ve vlastním těle.

Tragédie se dějou, vím, tak co říkáte tý mojí, dost dobrá, co?

Sobota, 31. května

06:00

Je sice sobota, ale budík mi zazvoní v šest ráno. Dohodla jsem si sama se sebou takzvaný psací řád – každý den vstanu časně ráno, osprchuju se studenou vodou a budu usebraná a ukázněná jako mnich. Píle – tak bude znít moje heslo. Jenomže se cítím zmlácená, usnula jsem dlouho po půlnoci. Včerejší večerní zpráva, že Ryan přece jen pokročil s tím svým praštěným nápadem, narušila osu mého spánkového řádu.

Po valnou část mý dospělosti se spánek ke mně choval jako velmi plachá a nepředvídatelná osůbka, které musíte stále ukazovat, jak moc o ni stojíte. Svou lásku jsem předváděla nespočetnými způsoby – pila jsem mátový čaj, jedla jogurt, polykala hrsti přírodních pilulí, koupala se v santalovým oleji,

rozprašovala po polštáři výtazek z levandule, četla co nejnudnější knihu a poslouchala zpěv velryb z cédéčka.

Ještě v jednu ráno jsem sebou házela v posteli, převalovala se a konečně, ví Pánbůh v kolik, jsem zabrala a zdálo se mi o Nedu Mountovi, moderátorovi. Byli jsme kdesi venku, svítilo sluníčko – mohlo to být naše kopcovitý pohoří Wicklow. Seděli jsme v místě vyhrazeném pro pikniky, u dřevěného stolu, a on se mi snažil vnutit krabici s konvicí na filtrování vody. „Prosím, vezměte si ji,“ naléhal. „Mně je nanic. Já piju pouze Evian.“

Věděla jsem, že to není pravda, nepil pouze balenou švýcarskou minerální vodu, říkal to proto, abych měla ten filtr na vodu. Dojala mě jeho starostlivost, i přesto, že on konvicí dostal darem od výrobce.

Takže teď je šest hodin ráno, a já bych měla vstávat, jenže jsem tolik moc unavená, a tak znovu usínám a probírám se až ve tři čtvrtě na devět.

Dole v kuchyni mě nesouhlasně, nicméně tiše pozoruje Jeffrey. Vařím si kafe a sypu do misky celozrnný vločky. Ano, i já hluboko v srdci vím, že ve skutečnosti jím malinkatý sušenky se sem tam přiloženými „zdravými“ brusinkami a lískovými oříškami. Ovšem na krabici stojí „snídaňový pokrm“, tudíž na něj mám nárok bez pocitu viny.

Utíkám nahoru, abych unikla synovu odsudku, popadnu svůj iPad a zalehnu zpět do postele. Dívám se, jestli nepíše Ryan. Naštěstí nic, naposledy včera večer. Bože, děkuji ti. Stejně je to ale děsivý.

Nahraný video s jeho raportem o novém posláním mi připomíná prohlášení nějakého sebevražděného atentátníka – stejnej přednes a zápal, dokonce i podoba by tu byla – hnědý oči, tmavý vlasy a upravená bradka. „Jmenuji se Ryan Sweeney a jsem spirituální umělec. Spolu se pustíme do ojedinelého počínu. Hodlám se zbavit veškerého majetku. Každíčké věci! Společně se mnou budete sledovat, jak se vesmír o mne postará. Rozhodnutí jménem Karma!“

Dokonce pozvedá zatatou pěst. Ztěžka polknu. Už nám chybí jen pokřik *Allah Akbar*.

Pustím si to ještě čtyřikrát a v duchu mu nadávám do blbečků.

Ovšem video bylo zatím staženo pouze dvanáctkrát, mnou a Jeffreyem. Nikdo další neprojevil zájem. Tak možná si Ryan ještě všechno rozmyslí. V dohledný době. Třeba nestihne napáchat nějaký škody, možná video za chvíli stáhne. Snad všechno prostě jen tak vyvane...

Zvažuju, že mu zavolám, ale přikláním se spíše k setrvání v naději. Až dosud jsem netušila, že mám takovej talent k sebezapírání. Musím se pochválit, jsem opravdu velmi talentovaná. Tuze!

Když už jsem přihlášená na netu, říkám si, podívám se, jak si vede Gilda – stojí to přece jen pár kliknutí. Pak se přiměřu přestat a dokolečka v duchu opakuju mantru, kterou jsem si určila jen pro ni: *Kéž se ti vede dobře, kéž jsi šťastná, kéž nemáš žádné trápení.*

Postupme dále, je čas na mou pilulku – pravděpodobnost, že bych v současnosti otěhotněla, je nulová, ovšem je mi pouhých jednačtyřicet a čtvrt, takže ještě vůbec nejsem odkecaná.

Bože, radši bych měla něco dělat!

Vyskakuju z postele a chystám se na hygienu – „hygienu“ zní mnohem honosněji nežli „sprcha“. Nechce se mi do hygieny, tedy do sprchy, ale úroveň musí být zachována. Nemůžu se přece navléct do oblečků, aniž by moje tělo prošlo hygienickými úkony, prostě to nejde. To by mohl být začátek konce. Dokud nebudu mít závěsy, nemůžu sedět u psaní v nočním rouchu, co kdyby šel někdo kolem.

Hygienu jsem provedla ve studený vodě. Neboť Jeffrey se již sprchoval a vypotřeboval všechnu teplotu.

Prokristapána! Moje oblečky! Při jednom z pokusů mě ranil se Jeffrey jal prát svoje šatstvo – musím říct, že zrovna tohle by mi nijak neuškodilo – jenže on omylem přibral i pár mých kousků, ze kterých vytvořil cosi prkenného, neboť nastavil sušičku na příliš vysokou teplotu. A taky se scvrkly. Do jedněch džín jsem se sice nasoukala, ale nedopnula horní knoflík.

Zkusila jsem další a dopadla jsem stejně. Nějak to budu muset pro tuhle chvíli vydržet. Ještě jedny kalhoty mám v koši na prádlo, musím dát pozor, aby se nedostaly Jeffreymu do rukou.

Sedám si ke stolu, nasadím jemný úsměv a čtu si podnětná slova, která si budu pročitat každé ráno, dokud knihu nedopíšu. Autorkou je Phyllis, moje agentka, a já jsem je zapsala přesně v takovém znění, v jakým je na mě vyštekla ve své kanceláři toho rána před dvěma měsíci. „Byla jste zamilovaná, byla jste bohatá a úspěšná. A teďka? Vaše kariéra šla do kopru a nevím, co se děje s vaším chlapem, ale nevypadá to zrovna dobře. Takže námětů máte dostatek!“

Přeruším čtení, abych slova řádně vstřebala, tak jako modlitbu. Tenkrát se mi udělalo zle, a mizerně se cítím i dnes. Phyllis pokrčila rameny. „Mám pokračovat? Váš pubertální syn vás nesnáší. Vaše dcera se poflakuje životem. Čtyřicítku máte na krku a nezvládáte to. Přechod se nezadržitelně řítí a dohání vás. Čekáte, že to bude lepší?“

Sice jsem pusou pohnula, ale nic z ní nevyšlo.

„Bývala jste duchaplná. Všechno, co jste napsala v knize *Občas mrknu*, čtenáře oslovovalo. Zkuste to znovu, využijte všechno, co se vám děje a stalo. Jakmile budete s psaním hotová, pošlete to.“

Vstala a snažila se mě zbavit. „Měla byste jít. Čekám další klienty.“

Celá zoufalá jsem se držela židle. „Phyllis?“ žadonila jsem. „Věříte ve mě?“

„Potřebujete dodat sebevědomí? Zajděte k psychoušovi.“

Bývala jsem duchaplná, připomínám si s rukama nad klávesnicí, tak co bych nebyla zas. Nařukala jsem rázně jedno slovo: „Krávo.“

12:17

Ze psaní mě vytrhuje zvonící telefon. Správně bych ho u sebe vůbec neměla mít, jestli to myslím vážně se soustavným pracovním nasazením, ale žijeme v nedokonalém světě, tak co byste chtěli? Mrknu se, kdo volá. Moje sestra, Karen.

„Přijed' do Wolfe Tone Terrace,“ ozve se.

„Proč?“ Tam přece bydlí naši. „Pracuju.“

Posměšně pofrkává. „Děláš na sebe, takže můžeš kdykoli přestat. Kdo by tě tak asi vyhodil, že?“

Namouduši, nikdo si mě neváží. Ani mojí práce, mýho času, nikdo nebere ohled na okolnosti, ve kterých se nacházím.

„Jo, dobrá,“ odpovídám. „Budu tam za deset minut.“

Házím mobil do tašky a přísahám si, zas a znovu, budu disciplinovaná, brzy. Opravdu, hned zítra.

V předsíni potkám Jeffreyho.

„Kam jdeš?“ ptá se.

„K babičce a dědovi. Kam jdeš ty?“ Jako kdyby to nebylo zřejmý z jeho vzdorovitýho pohledu a podle podložky na jógu. Působí dojmem, že se chystá s ní zdrhnout za účelem sňatku. *Milujeme se*, dalo by se z pohledu vyčíst. *Co naděláš?*

„Na jógu? Zase?“

Podívá se na mě: „Jo.“

„Skvělý. Prima. Tak...“

Jsem z toho celá nesvá. Neměl by spíš někam vyrazit, opít se a porvat se jako normální osmnáctiletý kluk?

V jeho případě jsem jako matka selhala.

Máma s tátou bydlí v tichý postranní ulici v malém domku s terasou, koupili si ho už hodně dávno od obce.

Máma otevírá dveře a vítá mě se slovy: „Propánakrále, proč máš holinky?“ „Noooo...“

Zmerčí moje džíny. „Nejsi úplně uvařená?“

Do Irska jsem přijela počátkem března a od té doby střídám pořád stejný troje džíny. V hlavě jsem nosila tolik věcí, že otázka oblečení se ocitla na samým spodku seznamu.

Jenže roční doba pokročila a počasí se zatraceně hodně změnilo, a najednou potřebuju sandály a vzdušný barevný hadříky.

Mámě, spory kulatý postavičce, vždycky bývalo chladno, a i ta si teď klidně vyrazí bez svetru.

„Tak co se tu děje?“ ptám se.

Zaslechnu jakýsi hrčivý zvuk, pak se zpoza mámy vyřítí Clark, Karenin starší kluk, a ječí: „Oni maj výtah! Takovej na schody! Kvůli dědovejm žádům!“

Koukám... pojezd přimontovali na zeď podél schodů a vidím, jak se Karen připoutává do sesličky spolu s tříletou Matyldou na klíně. Pak zvedne páčku a začne jejich velmi pomalá a hrkává pouť vzhůru. Zamávají mámě, Clarkovi i mně, my máváme taky a nálada je sváteční.

Máma mi pošeptá: „Povídal, že to nebude používat. Jdi za ním a trošku mu pochlebuj.“

Stojím ve dveřích obývacího pokoje a nakukuju do malinký místnosti. Táta jako vždycky sedí v křesle, na klíně otevřenou knihu. Šíří kolem sebe mrzutost, pak zjistí, kdo vešel, a trošku se rozveselí. „Aha, to jsi ty, Stello.“

„Nesvežeš se schodolezem?“

„Ne.“

„Ale tati.“

„Ale tati... ani náhodou. Vylezu si po schodech po svých. Říkal jsem jí, ať nic takovýho nepožíruje. Je mi skvěle a nemáme peníze.“

Přivolává mě blíž k sobě. „Strach ze smrti, to je její problém. Myslí si, že když nakoupí podobný blbiny, že tu budu nafurt. Jenže když člověku svíčka dohoří, tak dohoří.“

„Máš před sebou ještě nejmíň třicet let,“ tvrdím neochvějně. Protože to tak opravdu může být. Je mu jenom dvaasedmdesát a lidi dneska se přece dožívaj *doprastara*. Samozřejmě vím, nemusí se to týkat mých rodičů.

Táta od šestnácti fyzicky makal, nakládal a vykládal bedny ve ferrytownských

docích. Taková práce člověka ničí víc než posedávání za psacím stolem. Poprvý se mu zablokovaly plotýnky, když mu bylo dvacet dva. Strávil strašně dlouhou dobu – možná osm měsíců, nevím už přesně – nehybně v posteli a bral strašně silný prášky na bolest. Pak se vrátil do práce a zmrzačil se znovu. Zranil se ještě bezpočtukrát. Příznačná věta mého dětství – tatínek je zase nemocný – se železnou pravidelností se opakovala podobně jako Velikonoce a Halloween. Jenže táta byl rváč, nepřestal pracovat, dokud už opravdu nemohl. Ve čtyřiapadesáti se tak dolámal, že skončil jeho život pracanta, a život s příjmem jakbysmet.

Dneska mají v docích stroje, které vykládají a nakládají, tím pádem by tátovi uchránily záda, jenže zase tuhle práci vůbec nezískal.

„Tati, prosím, udělej to pro mě. Jsem přece tvoje nejmilejší děčko.“

„Pojď sem. Mám jen dvě.“ Ukazuje na knížku v klíně. „Nabokov. Jeho nedokončená novela *Laurin původ*. Tak se jmenuje, dočtu to a dostaneš ji.“

„Hele, neodbíhej od tématu.“ A prosím, nenuť mě do čtení.

Úplný prokletí, být tátovým „chytrým“ dítětem. Čte knihy stylem, jakým se jiní lidi sprchujou ledovou vodou. Prospívá nám to, avšak neočekává se, že si sprchu budeme užívat. A táta vlastně vůbec neuvažoval, jestli se mi bude knížka líbit. I když mě pobaví, mívám pocit ztraceného času.

Táta má zvláštní vazbu na Joan, paní, která pracuje v místní knihovně a zřejmě ho považuje za součást své pracovní náplně – žádný autor není až tak temný, každému textu se dá porozumět.

„Je to jeho poslední dílo,“ pokračuje táta. „Říká se, že rukopis spálila jeho žena Věra, ale není to pravda. Dovedeš si představit, jaká by to byla ztráta pro světovou literaturu? Říkám ti, je opravdu výbornej.“

„Jde se vyzkoušet povoz,“ přeruším ho, toužím, aby už přestal probírat Nabokova.

Táta se pomalounku postaví. Je to malý šlachovitý mužík, nabízím mu rámě a on mi ruku odstrčí.

Mezitím se Karen vrátila dolů do předsíně a já zkoumám se zájmem její oblečky a vlasy – v nenačinčaném stavu jsme si hodně podobný, takže když ji napodobuju, nemůžu se zmejit. Vypadá, že ona tuhle změnu počasí do tepla snáší lehce. Černý úzký džíný se zipem u kotníků, botky na závrtně vysokým klínu a světle šedý tričko z jakýhosi podivně pomačkaného materiálu. Všechny kousky vypadají, že stály majlant, spíše ale nikoli. Karen je v tomto směru velice šikovná a s penězma to umí. Nehty dokonale oválného tvaru s tělovým lakem, oči modré, orámovaný hustýma řasama a blond vlasy –

v přirozeném tvaru kudrnatý a nepoddajný jako ty moje. Karen je má svázaný do hladkého drdolu. Působí atraktivně, přitom přirozeně, uvolněně a zároveň elegantně. Takže tudy musí moje cesta vést.

Popadnu malou hezounkou Mathildu. „Pod' sem, ať si tě pomačkám,“ říkám.

Jenže ona se kroutí a volá navýsost poplašeně: „Mamííí!“

Tohle dítě je taková bačkora. Pětiletý Clark je lepší. Možná má ADHD, protože neposedí, ale aspoň je s ním trochu sranda.

„Stello!“ Karen mě líbne na obě tváře. Dělá to automaticky a až pak si povšimne, že jsem to jenom já. „Promiň!“

Táta se vlastně usmívá. Těší ho Kareniny ambiciózní způsoby a je na ni i trochu pyšný, ale nikdy by to nepřipustil. To já jsem bývala v týhle rodině ta úspěšná, jenže v uplynulých měsících mě z mého stupínku svrhli a zaujala ho má mladší sestra.

Karen je podnikatelka – patří jí salon krásy a taky podle toho beze zbytku vypadá. Vdala se za Endu, mírného pohledného muže z movitý tipperarský rodiny. Enda šéfuje irský policii.

Chudák. Když začal s Karen chodit, byla svižná a mrštná a usebraná, považil ji původem za střední třídu. Zamiloval se do ní a bylo pozdě couvnout, když ho představila rodině a on zjistil, že je z naprosto odlišného těsta, že udělal štěstí s děvčetem dělnického původu.

Na ten den nikdy nezapomenu. Chudák vychovaný Enda, seděl v pidi obývacím pokoji u svých rodičů, snažil se udržet rovně šálek čaje a dumal, jestli někdy nezatýkal našeho tátu.

Ještě dvanáct let poté jsme se tomu smáli. Teda já a Karen. Endovi to stále ještě nepřipadá vůbec legrační.

„Z cesty, ty parvenu,“ slyším tátu, jak oslovuje Karen.

„Proč jí tak říkáš?“ diví se Clark. Pořád se ptá, není schopen nová sdělení udržet.

„Takovej parvenu,“ vysvětluje táta, „a teď cituju ze slovníku, je osoba, která pronikla z nižší společenské třídy do vyšší, rychle získala majetek, společenské postavení a moc, takzvaný nouveau riche, zbohatlík, povýšenec a společenský šplhoun.“

„Přestaň!“ okřikuje ho ostře máma. „Možná je parvenu, ale rozhodně v týhle chvíli má jediná práci, z celý naší rodiny! A teď už se posad' na sedátko.“

Mrkla jsem na Karen, jestli se jí zmínka o šplhounovi nějak nedotkla. Ne, vůbec ne. Je prostě úžasná.

Pomáhá tátovi nasednout: „Šup tam s tebou, snobe jeden.“

„Jakej já můžu bejt snob?“ brebtá táta. „Když jsem z tý spodiny.“

„Jsi snob naruby. Vyvážený muž z proletariátu, na každém rameni kus dřiny.“

A pak málem za zvuku fanfár Karen zvedla páčku a vyslala tátu vzhůru po schodech.

Všichni tleskáme a jásáme: „Jupííí!“ A já předstírám, že mi není smutno.

Clarka ovládlo vzrušení natolik, že se rozhodl svléknout a tancuje venku nahatý.

Táta už zase sedí ve svém křesle, horlivě pokračuje ve čtení, a máma, Karen a já sedíme v kuchyni a dáváme si čaj. Mathilda se škrábe Karen na klín.

„Vezmi si košíček s polevou,“ říká máma a pokládá na stůl šestnáct kousků zabalených v celofánu. Ani si nemusím přečíst složení, abych věděla, že v nich není ani zbla kvalitních surovin a že mají trvanlivost do příštího ledna.

„Nemůžu uvěřit, že jíš takový svinstvo,“ prohlašuje Karen.

„No, a vidíš, jím.“

„Pět minut chůze odsud, uprostřed města, prodávaj na sobotních trzích čerstvý domácí košíčky.“

„Ty maj do čerstvosti hodně daleko, jak známo.“

„Jasný.“ Karen je příliš mazaná na to, aby plýtvala energií na nějakou hádku. Stejně brzy odejde.

„Vezmi si košíček,“ přisune máma balíček ke Karen.

„A pročpak si nevezmeš sama?“ odpoví Karen a šoupne jí ho zpátky.

Košíčky s polevou se najednou mění v bitevní pole. Abych rozpustila napětí, povídám: „Já si jeden vezmu.“

A sním jich pět. Jenže mi nechutnaj. A o to taky jde.

Moct se poškrábat na chodidle palcem druhé nohy
není nic menšího nežli sám zázrak.

Úryvek z knihy *Občas mrknu*

Levý bok jsem měla v jednom ohni. Viděla jsem na hodiny v sesterně – jedna z výhod ležení na levý straně. Kdybych ležela na pravý, zírala bych do stěny – zbývalo ještě dalších čtyřadvacet minut do chvíle, než mě přijde někdo obrátit. Otáčeli mě každý tři hodiny, aby se mi neudělaly proleženiny. Jenže poslední hodina z těch třech se pomalu stávala zprvu nepříjemnou, pak bolestivou a nakonec velmi bolestivou.

Jediný způsob, jak vše vydržet, bylo odpočítávat čas po sedmi vteřinách. Nevím, proč zrovna po sedmi – možná proto, že to je zvláštní číslo a nejde vydělit ani deseti, ani šesti, prostě žádná nuda. Občas se mi podařilo, že uběhlo čtyři pět minut, aniž jsem si všimla, a pak jsem byla příjemně překvapená.

Na jednotce intenzivní péče jsem byla třiadvacet dní. Před dvaceti třemi dny se na mě moje tělo vykašlalo a jediný, co mi zůstalo pohyblivý, byly oční sválky. Mohla jsem hýbat víčky. Ani nevím, jak popsat moje zděšení.

Tu první noc, co jsem se ocitla v nemocnici, posílala sestra Ryana domů. „Telefon mějte u postele,“ nabádala ho.

„Nikam nepůjdu,“ nedal se.

„Jakmile by se její stav zhoršil, voláme vám. A měl byste přivést děti i rodiče. Jakého vyznání je Stella?“

„... žádnýho.“

„Něco tam musím napsat.“

„Katolickýho, snad. Chodila do katolický školy.“

„Dobře. Zařídíme katolického kněze, bude-li třeba. Teď jděte. Nemůžete tu zůstat. Tohle je jednotka intenzivní péče. Jděte domů, vyspěte se a mějte u sebe telefon.“

Nakonec šel a vypadal jak zpráskaný štěně. A já zůstala sama, uvězněná v bizarním děsivém světě, kde jsem prožívala tisíce nejrůznějších existencí. Zachvátil mě příšerný strach, tak hrozný jsem nikdy v životě nepocítila. Nastal čas, kdy jsem mohla každou chvilku umřít. Nikdo nevěděl, co se stalo, co je špatně, ovšem všechny moje životně důležité funkce postupně odcházely. Plíce už tvzdaly. Co když játra přestanou fungovat? Co když... pekelná představa... mi přestane tlouct srdce?

Ze všech sil jsem se na něj soustředila a mluvila k němu. *No tak, dělej, snaž se, copak je to tak těžký?*

Musí pracovat, přece kdyby se zastavilo, kdo by se staral o Betsy a Jeffreyho? Kdyby vypnulo, co bude *se mnou*? Kde skončím, kam se dostanu? Pojednou jsem zírala do bezedný hlubiny a čelila velmi velký pravděpodobnosti, že můj život je u konce.

Nikdy jsem nebyla věřící, nikdy jsem nepomyslela na nějaký život po životě, tak či onak. A ejhle, přihodilo se, a já zjišťovala, poněkud opožděně, že jsem se měla zajímat, protože teď dost možná už jsem na cestě na druhý břeh.

Třeba jsem měla chodit na nějaký kurzy sebepoznání, nadávala jsem si. Měla jsem být k lidem milejší. Víte, snažila jsem se, ale měla jsem pro to udělat víc. Měla jsem chodit do kostela, na mši a přijímání, a vůbec.

Co když řádové sestry ve škole měly pravdu a peklo opravdu je? Když jsem shrnula svoje hříchy – měla jsem předmanželský sex, záviděla sousedce dovolenou – byla jsem určitě ztracená. Setkám se se svým Stvořitelem a ten mě odkáže do nejhlubší temnoty.

Kdybych byla mohla skučet, tak jsem to dělala, chtělo se mi strachy plakat. Tolik jsem toužila dostat ještě jednu možnost, vrátit se a všechno napravit.

Prosím tě, Bože, moc tě prosím, nenech mě umřít. Zachraň mě, a budu lepší matkou, lepší manželkou a lepším člověkem.

Jak jsem tak poslouchala sestry, přicházející a odcházející od mé postele, pochopila jsem, že srdce mi tluče, nebezpečně rychle. Způsobil to můj strach, bylo skvělé, že mi pracovalo, ale zase o srdeční zástavu nikdo nestál. Rozhodli se, že mi přidají sedativa, jenže ta místo uklidnění natolik zpomalila moje myšlení, že jsem tíseň prožívala ještě umocněněji.

Znovu a znovu jsem si říkala, že *tohle prostě není přece možný*.

Strach se přeměnil v příšerný vztek, štválo mě, že jsem tak bezmocná. Byla jsem zvyklá udělat, co mě napadlo, aniž jsem nad tím musela dumat – sáhnout po časopisu, odhrnout si vlasy z očí, zakašlat.

A teď jsem pochopila, jaký štěstí a zázrak je moct se poškrábat palcem u nohy na tý druhý.

Můj mozek stále vysílal pokyny tělu – *hejbej se, proboha svatýho, hejbej se!* – jenže ono dál leželo jako vzdorovitá, neuctivá placka a... ano, drzá. Zuurila jsem, hořela jsem, mlátila sebou, jenže ani jeden sval se nepohnul.

Bála jsem se usnout, abych ve spánku neumřela. Světla kolem mě nikdy

nezhasnala, a tak jsem celou noc sledovala hodiny, jak odtikávají vteřinu po vteřině. Konečně nadešlo ráno a vezli mě dolů na lumbálku, a tam jsem si přála umřít. Ještě teď, když si vzpomenu na tu bolest, chce se mi omdlít.

Velmi rychle pak stanovili diagnózu – postihlo mě cosi, co se jmenovalo Guillainův–Barrého syndrom, převelice vzácný druh autoimunitního onemocnění, který postihuje periferní nervstvo a likviduje myelinové obaly nervových vláken. Žádný z místních lékařů se s tím ještě nikdy nesetkal. „To už máte větší naději vyhrát v loterii nežli chytit tuhle vypečenost,“ potlačovaně se řehtal můj ošetřující lékař, doktor Montgomery, buclatý švihák se stříbrnými vlasama. „Jak se vám tohle podařilo?“

Nikdo netušil, co mohlo být spouštědlem, prý někdy chorobu může vyvolat „otrava jídlem“.

„Před pěti měsíci se nabourala s autem,“ slyšela jsem Ryana, jak se ptá doktora. „Nemůže to být důvod?“

Ne, to si pan doktor nemyslel.

Moje vyhlídky byly velmi opatrně optimistický. GBS nebývá fatální. Pokud nedostanu nějakou infekci – což ovšem asi dostanu, neboť ve špitále každý něco chytí – podle toho, co jsem slyšela, to už spíš ustojíte sedm litrů nefiltrované vody z řeky Gangy. Zkrátka, pokud se něčím nenakazím, můžu se uzdravit a budu se zase hýbat a mluvit a dýchat bez ventilátoru.

No aspoň že to vypadá, že neumřu.

Jenže nikdo mi nedokázal říct, kdy se mi začne dařit líp. Dokud nedorostou ty myelinové obálky mých nervů, čekalo mě předlouhé zaklení v nehybnosti, zůstanu němá a na oddělení intenzivní péče.

„Pro tuhle chvíli se naše hra jmenuje *Držet ji naživu*,“ pravil doktor Montgomery Ryanovi. „Říkám to správně, děvčata, že?“ zvolal zvesela směrem k sesterně, což mi připadalo teda hodně nevhodný. „Tak ať mi pěkně funguje, Patsy!“

„A vy, pojdte sem.“ Popadl Ryana za paži. „Ne abyste letěl domů a vygoogloval zaručený rady. Nebo ty nekonečný nesmysly a pitominy, co najdete na internetu a děsí lidi. A pak mi sem budete chodit brečet, že vaše žena umře nebo že bude paralyzovaná už nafurt. Můžu vám říct, že jsem tady zástupcem primáře už patnáct let, tak vím víc než celej internet, takže s vaší ženou to dopadne dobře. Nakonec.“

„Neexistují nějaký léky, který by její uzdravení urychlily?“ ptal se Ryan.

„Ne,“ odpověděl doktor Montgomery téměř radostně. „Žádné.“

„Nemůžete udělat nějaký testy, abyste zjistili, jak špatně na tom je... teda za jak dlouho se uzdraví?“

„Copak jsme tady ubožačce právě neprováděli lumbální punkci?“ řekl a podíval se na mě. „Nejsme na závodech, vidíte?“

A znovu se zaměřil na Ryana. „Musíte prostě vydržet. Čekat, nic víc nemůžete dělat. Pěstujte trpělivost, pane Sweeney. Slovo trpělivost musí být teď vašim zaklínadlem. Možná byste mohl chodit na ryby, chytat na mušku?“

Později odpoledne, když skončila škola, přivedl Ryan do nemocnice Betsy a Jeffreyho, aby se na mě podívali. Sledovala jsem jejich výrazy, když uviděli všechny zavedené a připojený hadičky a trubičky. Betsy se vylekala, ale Jeffrey, neboť mu bylo čtrnáct, jevil o podobný věci až zvrácený zájem.

„Přinesla jsem ti pár časopisů,“ hlásila Betsy.

Jenže já nemohla číst, neudržela bych je. Toužila jsem po rozptýlení, ovšem pokud by mi někdo nečetl, neměla jsem na zábavu naději.

Ryan mi narovnal polštář a srovnal hlavu tak, abych na něj viděla. „Tak, jak se cítíš?“

Civěla jsem na něj, ochrnutě, tak se cítím. A nemůžu mluvit, tak se cítím.

„Promiň,“ uvědomil si. „Nevím, jak mám...“

„Hele, dělej to takhle,“ ozval se Jeffrey. „Sledoval jsem to v telce. Mrkni pravým okem pro ano, nebo levým že ne.“

„Zatraceně, nejsi ve skautu,“ odbyl ho Ryan.

„Mami, co ty na to? Není to dobřej nápad?“ Jeffrey se sklonil blíž ke mně.

Koneckonců nic jinýho jsem ani nemohla. A tak jsem mrkla pravým okem.

„Jupííí!“ vykřikl Jeffrey. „Funguje to. Na něco se jí zeptejte!“

„Moc se mi tomu nechce věřit,“ zvadle řekl Ryan. „Tak jo, Stello, máš bolesti?“

Mrkla jsem levým okem.

„Ne? To je skvělý. A máš hlad?“

Mrkla jsem zase levým okem.

„Ne. Dobře...“

Zeptej se, jestli se bojím, jenže to neudělal, protože mě znal a věděl, že se bojím. Takovej prostě on byl.

Jeffrey se začínal nudit a zabýval se mobilem. V tu ránu přidusala sestra s výrazem hrozícího úderu blesku. „Okamžitě tu věc vypni!“ nařídila. „Mobilní telefony jsou na jednotce intenzivní péče zakázány!“

„Cože?“ divil se Jeffrey. „Pořád?“

„Stále.“

Jeffrey se na mě podíval soucitně, poprvý za celou dobu. „Žádný telefon. Páni... Kde máš televizi? Hele,“ nasměroval dotaz k sesterně. „Kde má máma telku?“

„Sklapni, prosím tě,“ okřikl ho Ryan.

Rozzlobená sestra byla zpět. „Tady není televize. Tohle je JIPka, ne hotel. A chovejte se tiše, kolem vás jsou nemocní lidé.“

„Uklidněte se, drahouši.“

„Jeffrey!“ zasyčel Ryan.

Obrátil se k sestře se slovy: „Omlouvám se za něj. Jsme všichni... rozčilení.“

„Potichu,“ ohradil se Jeffrey. „Přemejšlím.“

Sváděl ukrutný vnitřní boj. „Tak jo.“

Dospěl k rozhodnutí. „Půjčím ti svůj iPad, ale jen na dnešní večer.“

„Žádné iPady!“ zakřičela sestra z dálky.

„Co ale budeš dělat?“ Jeffrey mu to dělalo opravdu starost.

Betsy, ze který nevypadlo jediný slůvko, co přišla, si odkašlala a řekla: „Mami, myslím, že... ráda bych se s tebou pomodlila.“

O čem to, do háje, mluví?

Moje sliby a přísahy byly v tu ránu zapomenuty, a já signalizovala očima dotaz směrem k Ryanovi.

Už před časem jsme si říkali, respektive jsme Betsy podezřivali, že se jaksi nimrá v křesťanství. Chovali jsme se takovým tím stylem jako rodiče, co si myslí, že jejich dítě fetuje. Existoval jakýsi spolek křesťanský mládeže, který lovil v Betsyině škole nové členy. Využívali zranitelnosti dětí, který byly vychovávány v duchu nepoznatelnosti Boha, a tím pádem i Betsy se jim jevila jako vhodná, aby ji uchvátili do svých spárů.

Pro mě bylo v pořádku, když jsem se modlila v duchu a sama se sebou, ale nahlas?! A s Betsy jak ortodoxní Američani s biblí v ruce? To se mi nezdálo správný. Zamrkala jsem levým okem, že ne, ne, ne, jenže Betsy mě uchopila za bezvládnou ruku a sklonila hlavu. „Dobrý Bože, shlédni prosím na ubohou bezmocnou hříšnici, mou mámu, a odpusť jí všechny viny, všechno, co udělala špatně. Není špatný člověk, jen slabá žena, která

předstírá, že cvičí zumbu a přitom do kurzu vůbec nechodí, a umí se chovat pěkně zpustle, obzvláště když je s tetou Karen a tetou Zoe, já vím, ona není moje opravdická teta, je to mámina nejlepší přítelkyně a pijou spolu červený víno...“

„Betsy, přestaň!“ zasáhl Ryan.

Rozezvučel se totiž alarm a velice naléhavě. Zvuk vycházel z boxu, který byl asi tak čtvrtý ode mne. Sestry okamžitě začaly freneticky pobíhat, jedna vběhla za mou zástěnu a řekla Ryanovi: „Musíte všichni odejít.“

A utíkala k tomu naléhavému případu. A moje návštěva, zvědavá, co se děje, zůstala.

Zaslechla jsem šustot zástěny a nejrůznější hlasy vydávaly nejrůznější pokyny a hlásily všemožný údaje. Rychlým krokem dorazila žena v doktorském oblečení a za ní šli dva mladíci a bílý plášť za nima vlály.

A pak – úplně jsem cítila, jak napětí vymizelo – všechny zvuky a činnosti ustaly. Na pár vteřin nastalo úplný nic, a pak jsem uslyšela, jak někdo řekl: „Smrt nastala v 17:47.“

Během chvilky kolem nás vezli bezvládný tělo.

„Je... mrtvej?“ ptala se Betsy s vykulenýma očima.

„Mrtvej člověk,“ zkonstatoval Jeffrey. „Dost dobrý.“

Sledoval pohledem, jak lůžko na kolečkách mizí, pak se obrátil zpátky ke mně, podíval se na mě, jak ležím v posteli bezvládně, a oči mu najednou potemněly.

14:17

Cestou od rodičů, po všech směrech nevhodně a nemožně oblečená, jsem si všimla na telefonu nepřijatého hovoru. Když jsem uviděla, kdo to byl, zamotala se mi hlava. A nechal taky vzkaz.

Neměla bych ho vyposlechnout. Čistý řez, nebylo náhodou tohle moje rozhodnutí?

Klepou se mi prsty, když stisknu přehrávání.

A jeho hlas říká jen dvě slova: „Chybíš mi.“

Kdybych nebyla na ulici, stočím se do klubíčka a začnu výt.

Uvědomím si, že brečím, až když zachytím zvědavý pohledy lidí z okolo jedoucích aut. Pospíchám k domu a modlím se, abych nepotkala nikoho známého.

Zavřu za sebou a v bezpečí domova začnu dělat to co vždycky za poslední dva měsíce a tři týdny a dva dny. Dám se do práce.

Zkontroluju Ryanovo video. Nemá žádný nový zhlédnutí, naposledy jsem se dívala ráno, a nic dalšího na internet nepřidal. Tak to bychom měli.

Teď bych si měla najít nějaký letní oblečení. Jelikož se cítím mizerně, jsem vděčná za tuhle náplň. Nemusím se aspoň pokoušet něco napsat, protože sezení před obrazovkou s prázdnou hlavou by mi mohlo hodně zhoršit moje už tak špatný rozpoložení.

Ponořím se do šatníku a začnu vytahovat věci, který jsem si přivezla z New Yorku. Jak pečlivě jsem je rozvěsila! Vůbec by se podle nich nedalo usoudit, v jak příšerném stavu jsem byla, když jsem je vybalovala. Čekali byste přečpaný ramínka s halabala pověšenýma svrškama, sandály a pantofle naházený na zemi na hromadu. Místo toho to tam vypadalo jak v nóbl italský šatně postavený na míru. Vůbec si nepamatuju, že jsem oblečení takhle pečlivě srovnala, zřejmě jsem tehdy pochopila, že tady bydlím a budu tady žít, že tohle je můj domov, možná navždy a nikdy jinak.

Jenže s hrůzou zjišťuju, že nemám nic na sebe. Do ani jedny z věcí z New Yorku se nevejdou. Za poslední měsíce jsem přibrala. Kolik, to neumím pořádně říct. V koupelně mám váhu, ale za nic na světě bych na ni nestoupala. Mimochodem, proč taky. Mám svoje měřítko – do ničeho se nevejdou.

Může za to moje přední partie. Zašeptám... břicho... ani pomyslet na to slovo nechci. V duchu si odkašlu a přinutím se postavit se čelem trpký pravdě – narostlo mi břicho. Pěkně a hodně.

Vždycky jsem tušila, že tohle jednou nastane.

Došlo na nejhorší.

Přiměju se podívat se na sebe do velkého zrcadla, který visí na dveřích od šatny. Zároveň si uvědomím, že co jsem se vrátila do Irska, nedívala jsem se do něj. Evidentně proto, že jsem nemusela hledat náhradní oblečení.

Ale nebyl to jediný důvod, proč jsem nezaregistrovala, že jsem přibrala. Popírala jsem sebe sama, celou svou existenci, komplet celý svůj život. Kaš-lala jsem na vlasy, i když už samy křičí, že chtějí ostříhat. Nehty mám okou-saný a olámaný, přestože Karen opakovaně nabízí, že mi udělá manikúru zadarmo.

Prostě jsem jen přežívala každých čtyřadvacet hodin a zabývala se jen záležitostí, který den přinesl – peníze, Jeffrey, obrovská prázdnota v mém nitru.

Jaksi jsem se uzavřela do sebe. Musela jsem, abych přežila.

A kupodivu i přesto jsem se cpala.

Chudák Jeffrey. Obviňovala jsem ho, že mi sráží oblečení v pračce, a přitom to všechno byla jen moje vina.

Jukám na sebe. Jen tak po očku. Dokážu objev strávit, jen když mi bude docházet po mini pidi kousíčkách. Jsem to já? Jsem to já? Vypadám jak vajíčko na nožičkách. Břícho... s nohama.

V posledních letech jsem tuhle záležitost začínající na písmeno *b* zvládala téměř denním cvičením pilates a dietou s vysokým obsahem proteinu. Jenže můj život ošéfovaný osobní trenérkou zmizel a místo něj jsem dosáhla tohoto – předního – přístavku. Možná, když ho nepojmenuju, zmizí. Třeba potřebuje ověřit platnost, a když to budu ignorovat, odpadne a přisaje se na jinou ženskou, která okamžitě padne k zemi, udělá osmnáct shybů, vyskočí na nohy a vygoogluje si dietu *Jak získat ploché břicho za dvacet minut*.

Ano, nebudu si ho všímat. Budu se chovat stejně jako dosud. Hned se cítím klidnější, když mám plán.

Akorát že nemám co na sebe.

A to je potíže.

Přece mě něco takovýho neporazí! Jsem pozitivní člověk! Jdu nakupovat!

Vracím se domů s prázdnýma rukama a s velkou starostí. Zarazilo mě poznání, že v krámech není nic na ženskou ve věku čtyřicet jedna a čtvrt. Na nás prostě nešijou. Naši věkovou skupinu přeskočili. Najdete topy bez rukávů a strečový šaty, ovšem na dvanáctiletý až devětatřicetiletý. Existují prací kalhoty s elastickým pasem pro partu šedesát a výš. Ale pro mě nic. Nic. Nic.

Pokusila jsem se následovat Karen a zkusila jsem úzký džíný nad kotníky a módní tričko, vypadala jsem jako obézní školák. Pak jsem si oblékla lněný kalhoty šitý na míru, podívala se na sebe do zrcadla a užasla jsem, kde se ve zkušební kabince vzala najednou máma. Až za chvíli mi došlo, že jsem to já! Hrůza!

Ne že bych tím znevažovala mámu. Ona vypadá bezvadně, na dvaasedmdesátiletou paní. Mně je jednačtyřicet a čtvrt, a prostě to není ono.

Taky mi došlo, proč je značkový oblečení tak drahý. Protože je líp střížený. Protože látky jsou kvalitnější.

Zvažovala jsem, jestli to není nějaký komplot proti naší generaci, nějaký záměr, jak nás udržet doma, nevystavovat nás na oči společnosti, která je

zaměřená na mlad'ochy. Nebo nás chtějí přinutit vrážet všechny peníze do liposukce?

Jak jsem tak rychle opouštěla bojiště, mívěla jsem stánek s časopisy a ze všech na mě koukaly osoby, které prohlašovaly, že čtyřicítka je nejlepší věk.

Zůstala jsem tam stát a koukala jsem obzvlášť bedlivě na jednu z nich. Znala jsem tuhle ženskou, která se na mě zářivě usmívala z fotky přebalu. Byla jsem v New Yorku v jejím pořadu a můžu vám říct, že těch jejich úžasných čtyřicet je snůška lží. Obličej má rozpíchaný a plný výplní. Přeskočilo jí, protože věčně hladoví. A není jí čtyřicet, ale třicet šest. A celý tenhle humbuk, všudypřítomný úsměv mladistvě vyhlížející modelky je jen role, a má za následek, že se bude celá armáda ženských snažit se jí podobat, a nikdy se jim to nepodaří bez ohledu na to, kolik oblečků z její kolekce si koupí. Přesto neustanou, a zároveň se nepřestanou obviňovat, že selhaly.

Když procházíte peklem, nezastavujte se.

Úryvek z knihy *Občas mrknu*

Většina nemocných na oddělení intenzivní péče jsou vzorní pacienti. Protože jsou většinou v kómatu. A většinou tam stráví jen kratičký čas – buď zemřou, nebo se jejich stav vylepší a přemístí je na jiný oddělení. Bohužel já jsem se ocitla v odlišný situaci, já tam uvízla na dlouhou dobu a sestry na něco takového nebyly vybavený. Nemluvily na mě, protože na JIPce se s pacienty nehovořilo, a proč taky se mnou, když jsem nemohla odpovídat?

Když mě obracely nebo mi nasazovaly nový pytlík s výživou, vykonaly vše se stejnou vervou, jako bych byla v bezvědomí. Když ze mě nějaká hadička vyklouzla, zarazily ji sestry zpět stylem, jako když vrážíte zástrčku do zásuvky. Občas si uvědomily, že vím o světě, a omlouvaly se.

A to byly jediné momenty, kdy na mě personál promluvil. Cítila jsem se k zbláznění opuštěná.

Neměla jsem nic, co by mi ukrátilo dlouhou chvíli – žádný telefon, Facebook, jídlo, knížky, hudbu, rozhovor, nic. Byla jsem od přírody upovídaná – jak mě něco napadlo, hned jsem s tím musela ven. A teď všechny moje myšlenky a nápady zůstávaly uvězněny v hlavě, tisíce nevyslovených věcí.

Měla jsem dovoleny dvě návštěvy za den, jen na ubohých patnáct minut.

Dělala jsem si starosti o Betsy a Jeffreyho, kdo o ně pečuje, když máma má střídavé služby v domově důchodců, Karen je workoholik, Ryan ostatně taky a tátova záda se můžou odporoučet bez varování.

Obávala jsem se taky, jak vše zvládneme finančně – Ryan vydělával hodně, ale naše výdaje byly enormní a to, co jsem já vydělávala v salonu, jsme potřebovali.

Měli jsme zdravotní pojištění, ale jak to tak většinou bývá, s nejrůznějšími *ale* a omezeními a výjimkami. Když jsem svou pojistku podepisovala, četla jsem ji poctivě, abych pochopila, co pokrývá, ale zaměřila jsem se především na děti, nikoli na sebe nebo Ryana.

A ještě větší obavy jsem měla z toho, jak celou situaci prožívají Betsy a Jeffrey. Viděla jsem strach v jejich očích, kdykoli se k mojí posteli po špičkách blížili. Jaký dopad na ně bude mít tohle trauma?

Ryan a já jsme se skutečně ukrutně snažili být dobrými rodiči, našli jsme drahý školy atakdále, ale moje nemoc je určitě vyváděla z míry. Jak by taky ne.

Stejně tak mizerně jsem se cítila kvůli mámě a tátovi. Byla jsem dospělá, oni svůj úkol vychovat mě splnili, a přesto jsem je trápila. Při každé návštěvě mě máma držela za ruku a tiše plakala, táta svíral rty a koukal upřeně na podlahu. Jednou jedinkrát promluvil: „Když procházíš peklem, nezastavuj se.“

Trochu dočasný úlevy mi poskytovalo přemýšlení nad tím, jak úžasný život jsem doposud žila. Jak veliký štěstí jsem měla – třeba jak jsem jela v autě, našla pytlík rozinek a dodávala elán Betsy, aby chodila na hობoj, a když se mi zachtělo, tak jsem nešla cvičit zumbu.

A vidíte, teď jsem ležela paralyzovaná a nemohla jsem ani zívnout. Vyměnila bych deset let za možnost natáhnout si sama ponožky.

Přisahal jsem si, že jestli se uzdravím, budu si vážit velmi moc každého sebemenšího pohybu, který udělám, budu ho považovat za zázrak.

Jenže uzdravím se někdy? Mívala jsem momenty – asi tak milionkrát denně – kdy jsem si byla jistá, že zůstanu navěky uvězněná ve vlastním těle.

Pořád jsem se snažila přimět svoje údy, aby se pohnuly, soustředila jsem se na jednotlivé svaly tak usilovně, až se mi hlava mohla rozskočit, a nic. Bylo evidentní, že se můj stav nezlepšuje.

Alespoň se ale nezhoršoval – měla jsem hrůzu, že mě zradí i oči, a můj jediný možný způsob dorozumívání bude fuč, ale víčka nadále fungovala.

Zároveň ale bylo strašně těžký neztráct naději. Ryan se snažil ze všech sil, aby mi dodával odvalu – opravdu byl hrdina –, ale věděl houby, stejně jako já.

Když mě poprvý diagnostikovali, moje postižení vyvolalo ohromný rozruch mezi přáteli a známými. Možnost, že bych mohla umřít, dodala zprávě na naléhavosti. Podle Ryana mě „každý“ chtěl navštívit a spousta lidí mi posílala květiny, ačkoli jim Ryan řekl, že na JIPce nejsou kytky povoleny. Mnozí za mne zapalovali svíčky a modlili se za mě. Dny ubíhaly a já neumírala, a když můj stav doktoři konečně prohlásili za „stabilizovaný“, zájem o mne okamžitě opadl. I na dálku ze své nemocniční postele jsem to vycítila. Slovo stabilizovaný je jedno z nejnudnějších ze všech lékařských pojmů. Jen „odpovídající“ je horší. Co maj lidi opravdu rádi, je výraz „kritický“. To pak matky postávají před školou s vyděšeným výrazem a říkaj moudře: „Milosrdný Bože, mohlo se to stát kterýkoli z nás.“

Ovšem „stabilizovaný“? Očekáváte-li rozruch, vsadili jste na špatného koně.

Ani nevím jak, a přešlo třiadvacet dní – podobala jsem se vězni, který v cele vyškrabává čárky do zdi. Sledování míjejícího času byla jediná činnost, kterou jsem mohla mít pod kontrolou.

Znovu jsem se podívala na hodiny – pořád ještě zbývalo devatenáct minut, než přijdou sestry a obrátí mě na druhý bok, a můj bok mě tolik pálil a bolel. Už se to nedalo vydržet, myslela jsem, že se zblázním.

Přešlo dalších sedm vteřin a já o rozum nepřišla.

Jak se to dělá, že se člověk zblázní? uvažovala jsem. Taková užitečná schopnost by se měla vyučovat ve škole. Docela se může hodit umět se zbláznit, když už je všeho na vás moc.

Tlačítko pro přivolání sestry jsem měla na dohled, tak metr od obličeje. Nutila jsem svou hlavu ze všech sil, aby se na polštáři pohnula, povolávala jsem všechny síly, abych dokázala na zvonek dosáhnout. Mohla bych to dokázat, když budu hodně chtít. Copak do nás nehusili, že lidská vůle je nejmocnější síla na planetě? Vzpomínala jsem na všechny příběhy, který jsem jako dítě četávala v tátových časopisech *Reader's Digest*. Ohromující vyprávění o matkách, jež vlastnoručně nazvedly džíp, aby zachránily život svému dítěti. Nebo o mužích, co nesli na zádech zraněné ženy těžkým terénem skoro šedesát kilometrů. Já jsem měla jen a pouze hlavou stisknout čudlík.

Jenže navzdory mý vnitřní vřavě se nic nestalo. Silný chtění něčeho ještě nezajišťuje, že se vám to splní – moc jsem se koukala na soutěž *X-Factor*. Chtěla jsem pohnout hlavou. Ano, strašně moc jsem po tom toužila. Ano, byla jsem připravena pro to udělat všechno. Ovšem nestačilo to.

Kdyby se aspoň jedna ze sester na mě podívala, když míjela moji postel, poznala by podle mých očí, jaká jsou to pro mě muka? Bohužel neprováděly náhodný kontroly, péči o pacienty převzaly přístroje, a sestry se objevily jen tehdy, když některý z nich začal pípat.

Jedinej člověk, kterej mě může z tohohle trápení vyvést, jsem já sama. *Vydrž, Stellinko, vydrž*, říkala jsem si něžně.

A tak jsem začala naslouchat ventilátoru a počítala jsem do sedmi, a ještě jednou do sedmi a předstírala jsem, že mi bok vůbec nepatří, a přestala jsem se koukat na hodiny a vytrvale počítala a počítala. A ejhle, přišly dvě sestry! Nastala moje chvíle! Jedna z nich řekla: „Ty ji vezmi nahore, ale pozor na ventilaci.“

Nadzvedly mě a bolest okamžitě zmizela, a úleva mě naplnila nadšením. Cítila jsem se skvěle, vesele a lehounce. Položily mě na pravý bok a urovnaly všechny hadičky. „Zase přijdeme, uvidíme se za tři hodiny,“ promluvila druhá sestra a podívala se přímo na mě. I já jí koukala upřeně do očí, rozlíceně vděčná za lidský kontakt.

Jen co odešly, dostala jsem strach ze smrti. Vždycky jsem se takhle cítila v první chvíli, když někdo odešel od mojí postele. Dumala jsem, jestli bych přece jen neměla požádat o kněze, aby očistil moji duši. Jenže i kdybych na sebe mohla všechno vypovědět, měla jsem podezření, že Boží zákon nefunguje takhle jednoduše. Cokoli jsem v životě provedla – občas moje prohřešky nebyly až tak strašné, občas ano – teď bylo pozdě bycha honit.

Největší obavy jsem mívala o děti, aby se jim něco nestalo, nyní mě ale překvapilo, jak sobecký pocity jsem prožívala – přemýšlení o vlastní smrtelnosti mě děsilo víc.

A tady přicházej – Ryan, Betsy a Jeffrey! Jeden po druhým mi dali pusy na čelo, pak každý z nich rychle ucukl a vráželi do sebe v hrůze, že nějak pohnou s některou z hadiček.

Děti rozpačitě vyprávěly, co je nového od jejich poslední návštěvy u mě, což bylo včera.

„Představ si!“ řekla Betsy se špatně hraným překvapením. „Tys to neslyšela? Amber a Logan se rozcházej!“

Amber byla Betsyina nejlepší přítelkyně, Logan byl Ambeřin kluk. Možná ovšem již nikoli...

Povídej! vybízela jsem ji očima. *Pokračuj, holčičko. Tady se cení každý hovor. A jsem ti tak vděčná, žeš pustila z hlavy společný modlení.*

„Ano! Dali spolu vážnou řeč a Logan se jako nechal slyšet, že tušil, že Amber brzdí v rozletu. Jako v osobnostním rozvoji? Nechtěl vztah ukončit, ale myslí si, že dělá správnou věc.“

Panebože, jak se tahle generace bere vážně. A rozhodně bych si nebyla tak jistá Loganovými čistými úmysly.

„Amber je prostě jako – zdrcená. Svým způsobem je Logan roztomilej, takovej vyvrálež.“

Jeffrey se viditelně vůbec o ságu Amber–Logan nezajímal, protože z něj najednou vypadlo: „Včera večer jsme se dívali na *Máte padáka!*. Byla to sranda.“

Bože můj! A co jejich učení? Stálo mě hodně úsilí a námahy přimět je k přípravám do školy a děsilo mě, že Ryan nechá všechno tak ledabyle rozplznout, zatímco já tu bezmocně ležím.

„Potřebovali nějaký rozptýlení,“ bránil se Ryan.

Ano, ale...

Jeden by si myslel, že si nebudete dělat starosti s blbostma, když se denně bojíte, že umřete a přijдете do pekla, a heleme se.

Aby odvedl pozornost od svého selhání, vzal si Ryan do ruky moje zdravotní záznamy. „Tady píšou, žeš dobře spala.“

Jenže nespala – nemohla jsem, když na JIPce nepřetržitě září světla, čtyřicet hodin denně, palčivá bolest v boku mě probouzela každou hodinu a otáčení po třech hodinách probíhalo i v noci.

„Amber říká, že přestávka jim udělá dobře. Posílí jejich svazek. Ale mami, můžu něco říct? Jsem špatná, když si myslím...“

Řekni! Pověz mi to!

„... že Logan si chce prostě vyrazit s jinýma holkama?“

Já taky! Pamatuješ, jak to bylo v létě!

„Prostě si pamatuju... tu holku, v létě.“

Ano! To děvče, co pomáhalo na rybářský bárce?

„Já vím, nemá se říkat o holce, že je potvora, tak na mě, mami, neječ. No jo, správně, ty nemůžeš. Ale prohnaná byla.“

Betsy byla krásná, s vytáhlými hříběcíma rukama nohama a s hřívou dlouhých, neučesaných blond kudrlin – zdělila po mně a po Ryanovi to

nejlepší z nás – ovšem pěstovala si vehementně nesexy vzhled. Oblékala se do pytlovitých halen do půlky lýtek a nepadnoucích pletenin, o kterých Karen prohlašovala, že v nich vypadá jako „farmář z devatenáctého století“.

„Já vím, Logan tvrdil, že té poběhlici jen pomáhal, když se zamotala do sítě,“ pokračovala Betsy, „ale...“

Nikdy jsem ty historce nevěřila.

„Já si myslela, že spíš jako kecal. A poslední večer Amber Logana špehovala.“

Můj ty smutku. To se vyvíjelo líp jak nějaký seriál.

„No, vlastně nešpehovala, jen sledovala jeho dům. A povídala, že ta potvora vylezla z auta...“

„Konec návštěv!“ U nohou mé postele stanula sestra.

Co? Už? Nee! Potřebuju se dozvědět, jak to dopadlo s onou poběhlicí. Byla bych brečela zklamáním, kdyby moje slzný kanálky fungovaly.

„Ještě nechci jít,“ ozval se Jeffrey, najednou jak malý zranitelný klouček.

„Nedá se nic dělat,“ řekla sestra. „Pacientka musí odpočívat.“

„Mámo, kdy ti bude líp?“ zeptal se Jeffrey. „Kdy přijdeš domů?“

Upřeně jsem na něj koukala. *Je mi to tak líto, tolik mě to mrzí, strašně moc.*

„Brzy, už brzy jí bude líp,“ odpověděl Ryan s předstíranou jistotou, aby ho uklidnil.

A co když nebude? Co když už takhle zůstanu?

Ryan se ke mně naklonil a odhrnul mi vlasy z čela. „Drž se,“ zašeptal a díval se mi upřeně do očí. „Prostě vydrž. Udělej to pro mne a já se budu snažit taky a my oba společně kvůli nim.“

Chvilku jsme si byli tolik blízci. Pak podstoupil a řekl: „Tak, děcka, a jdeme.“

Odkráčeli a já zůstala ponechána sama sobě. Na hodiny jsem neviděla, ale odhadovala jsem, že zbývají dvě hodiny a čtyřicet jedna minuta, než mě příjdou zase obrátit.

17:17

Pospíchám domů, abych měla ten zdrcující nákup za sebou. Jeffrey je doma a srdce mi radostí povyskočí, když ho uvidím. Navzdory tomu, jak je stále nevrlý, ho mám strašně moc ráda, s něžností, která hraničí s bolestí.

„Odpusť,“ omlouvám se.

„Co jako?“

„Nesrazils mi oblečení.“

Podívá se na mě vylekaně. „Tobě přeskočilo?“

Napřímím se, abych lépe snesla příliv výhrad, když zazvoní telefon. Volá Zoe. Chvilku váhám – opravdu se na hovor s ní necítím – možná ale volá, že zrušila dnešní večerní slezinu Čtenářského klubu zatrpklých bab. A taky je to má nejlepší přítelkyně, takže samozřejmě telefon zvednu. „Zoe?“

„Neuvěříš, co ten kůň proved tentokrát.“

Nemusím se ptát, o jakým koni je řeč – jde o jejího exmanžela Brendana.

„Měl vyzvednout holky v pět, a není po něm ani vidu, ani slechu. A ano – máš pravdu! Kolik je hodin? Pět dvacet. Něco jiného je, že se ke mně chová jako k hovnu, ale k vlastním dětem? Ahá, a je tady, kretén. Kriste, kdybys viděla, co má na sobě! Citronově žlutý upnutý kalhoty! Myslí si, že je mu sedmnáct! Poslyš, přijed' dřív. Přijed' hned. Už jsem načala víno.“

Zavěsí a já se cítím lapená, skoro mám strach.

„Možná by sis měla najít jinou nejlepší kamarádku,“ radí Jeffrey.

Na malý okamžik s ním naprosto souhlasím, ale pak změním postoj.

„Nebud' labuť,“ řeknu. „Jsme nejlepší přítelky od mých šesti.“

Zoe a já jsme spolu chodily do školy. Jako puberťačky jsme si vyměnily kluky, ona totiž chodila s Ryanem jako první – pak jsme dospěly a vdaly se a naši manželé spolu kamarádili. Miminka jsme měly skoro ve stejnou dobu a často jsme jezdili společně na dovolený. Zůstaneme přítelkyněmi až do smrti.

Nezávisle na tom, jak obtížným to shledávám v těchto dnech.

Je to všechno Brendanova chyba, pomyslím si ponuře. Byli se Zoe tak šťastní, až to podělal, protože se asi tak před třemi roky vyspal s jednou kolegyní z práce. Důsledky byly pekelný. Zoe prohlásila, že když se s tou holkou už nikdy víc nevidí, vezme ho zpátky, jenže Brendan všechny šokoval sdělením, že pokud to bude u nich furt stejný, tak se nevrátí, že děkuje, a na shledanou.

Mysleli jsme si, že se Zoe je konec, že se prostě zhroutlí a smrskne do tvaru smutného obalu své bývalé sluneční formy. Mýlili jsme se. Brendanova zrada vyvolala Zoeino převtělení. Ovšem do mizerný podoby.

Věděli jste, že se může úplně obyčejná ženská zčistajasna vrhnout na bodybuilding?

Ostatní ženský s radostí poskakují s pěknýma růžovýma činkama, avšak tahle osoba si začne míchat proteinové koktejly a od party se trhne. Brzy polyká steroidy a účastní se soutěží, opaluje se domahagonova. Její tělo se od základu proměňuje – prsíčka vymizí, paže se nafouknou a vyrýsují se jí

žíly. Denně je v tělocvičně, zvedá činky a chrčí u toho, zasvětil život i duši týhle nové variantě svého já.

Přesně tohle se sebou Zoe provedla. Předělala se do kohosi naprosto neznámého. A bývala s ní taková sranda, bývala moc fajn.

„Tak jak?“ ozve se Jeffrey suše. „Čtenářský klub zahořklých bab dneska?“

Kousnu se do rtu, a koušu se dál, hryžu a hryžu, zatímco moje myšlenky bloudí různými směry, a nenacházím řešení. Pak se obrátím k Jeffreymu v prudkém hnutí mysli: „Prosím tě, kdo pořádky čtenářské večírek v sobotu?“ Knižní setkání bývají uprostřed týdne, aby člověk měl výmluvu, že v úterý vyžahne lahev červeného vína!

„První pravidlo Čtenářského klubu zahořklých bab zní – nemluvit o něm,“ snaží se uhádnout Jeffrey.

Chybně. První pravidlo ČKZB je, že se červené víno pije tak dlouho, dokud vám nepopraskají koutky a nemáte zuby zbarvené dočerna.

„Pravidlo číslo dvě,“ snaží se Jeffrey. „Všichni chlapi jsou všiváci.“

Správně.

„Třetí pravidlo – všichni muži jsou všiváci.“

Taky správně.

„Nuže, co?“ zeptám se. „Co si myslíš o té knize?“

„Mámo...“ Najednou je v rozpacích.

„Tys ji nečetl!“ vyčítám. „Nic jiného nežádám! Jen aby sis přečet tu zatracenou knihu a...“

„Mami, tys členkou klubu. Já ne. Ty by sis měla užívat čtení.“

„Jak může mít někdo radost z knih, který vybere Čtenářský klub zahořklých bab?“

„Asi bys z něj měla vystoupit.“

Dneska se budu muset namazat. Hrubě ztřískat. Nejsem velká pijanka, ale jinak bych to tam nemohla přežít. Čili je vyločený, abych jela vozem. Stejně ovšem nepřipadá v úvahu veřejná doprava, protože Zoe se po rozchodu s Brendanem odstěhovala na předměstí, kde příjezd autobusů vyvolává stejný údiv, jako ve středověku působilo zatmění slunce. (Zatímco když byla vdaná, bydlela přímo v srdci Ferrytownu, kde to žilo a byly dostupný leccjaký vymoženosti, v současnosti zvolený exil v nejzazším konci západního Dublinu jen poukazoval na další smyčku v její přeměně do zahořklosti.)

„Večírek s kamarádkama?“ zeptal se taxikář.

„Čtenářský klub.“

„V sobotu večer?“

„Já vím...“

„Přispějete lahvinkou, co?“

Podívala jsem se na flašku červenýho, co jsem vezla. „Ano.“

„Jaká je ta kniha?“

„Francouzská. Jmenuje se *Přišla, aby zůstala*. Napsala ji Simone de Beauvoir. Jen jsem ji tak prolétla, připadala mi moc smutná. Autobiografická. Simone de Beauvoir a Jean-Paul Sartre byli velmi otevření lidé, spisovatelé...“

„Vím, znám je,“ řekne dotčeně. „Existencialisti.“

„Žili ve volném svazku.“

„Špinavosti,“ pomlaskává. „Ty jsou francouzský.“

„A ta další dívka, co se s ní...“ jak jemně zformulovat ménage à trois?
„Sprátelili a ona je rozeštvála.“

„To jsou ty konce. Však na dodržování určitýho řádu je dost dobrýho. Kam to, pro lásku boží, jedeme?“

„První doleva. Další doprava. A pak druhá doleva.“

A už jsme u obrovskýho pozemku, kde bydlí Zoe a stojí domky jak přes kopírák zhotovený.

„Tady dolů a doleva, prudce vpravo, ano, jedte dál. Druhá vlevo, zase vlevo. Vpravo. Vlevo. Dolů. Ještě dál, jste skvělý.“

„Ani moje navigace neví, kde jsme.“

„Vlevo. Na konci vlevo. A ještě jednou vpravo. A tady mi zastavte.“

Když platím, taxikář řekne ustaraně: „Odsud se snad nikdy nedostanu.“

Pojednou mám pocit, že jsem navěky uvězněná v tomhle předměstském vězení, že jsem zapadla a hodně hluboko. Vnitřním zrakem prosvítím daleko předaleko za změř okresek a hlavních silnic, Dublinem, irským pobřežím, pevninou Evropy a dál do kosmu. Stávám se malinkatou, zahnanou do rohu, a mám strach. A pod jeho vlivem žádám taxikáře, ať se pro mě vrátí za hodinu a půl.

Žasne. „Proč byste tak brzy končila? Co takhle za dvě hodiny a čtvrt?“

Váhám.

„Mějte slitování.“

„No dobře, tak za dvě a čtvrt. Možná budu namazaná,“ říkám a mám dojem, že musím dodat, že nebudu hrubá, spíš plačtivá. „Tak si ze mě, prosím, nedělejte legraci.“

„Pročpak bych si vás dobíral? To není můj způsob, mě si všichni váží. Zaslouženě, jako slušného člověka. I zvířata se instinktivně ke mně hrnou. Hele, vaše kamarádka už na vás čeká.“

Zoe stojí v dokořán otevřených dveřích a podle černých zubů a rozchuchaný hlavy soudím, že je pěkně nadraná.

„Vítej!“ ječí. „Ať žije Klub zahořklých bab.“

Spěchám k ní.

„Hele, vidíš ho? Hnusnej chlap,“ říká a kouká na taxikáře. „Jak chlípně cumí. Vidělas? A přitom má snubák! Prase jedno.“

„Jsem tu první?“ ptám se, když vejdu do pokoje.

„Jsi jediná!“

„Cože?“

„Jo! Tlupa blbečků. Všechny to zrušily. Deidre má rande. S nějakým chlápem. Jooo! Zruší všechno jen tak!“ Snaží se neúspěšně lusknout prstama. „Přej uvidíme se příští úterý.“

„A Elsa? Kde je? Máš skleničku?“ Víno, který jsem donesla, má díkybohu šroubovací uzávěr. Potřebuju se namazat a rychle. Lituju, že jsem ho nenačala už v taxíku.

„Elsina máma spadla ze žebříku a zlámala si klíční kost, takže Elsa je...“

Zoe se odmlčí a dodá se sžíravou jízlivostí: „Na akutním příjmu.“

„Bože, to je děsný.“ Naleju si. Prostě si nalévám víno a piju, a jsem spokojená.

„Jo, no, bezva, fakt vhodný, že si její máma zlomí klíční kost, zrovna když máme večírek.“

„Nemyslím si, že by to udělala schválně... A kde je Belen?“

„O tý pod mou střechou ani nemluv. Ta potvora je pro mě mrtvá.“

„Proč?“

Položí si prst na pusu. „Pšššš. Tajemství, někdy jindy. Co je novýho?“

Toho by bylo – irská ekonomika vykazuje mírný vzrůst, vědci úspěšně vyléčili rakovinu kostí u myši. Mohla bych jí vyprávět o Ryanově praštěným uměleckým hnutí myslí. Ovšem jediný, co Zoe zajímá, jsou rozchody – ty jsou jejím chlebem i vodou. Upřednostňuje ty z našeho okolí, ale celebrity postačí.

„Nic moc,“ řeknu omluvně.

„Co Ryan? Furt sám?“

„Ano.“

„Ne nadlouho, co? Než se objeví nějaká nablblá devatenáctiletá barbína a propadne jeho blábolu o umělcově utrpení. Co říkáš tý knize?“

„No...“

Nadechnu se zhluboka a snažím se vzmužit. Jsem tady. Přišla jsem do svého čtenářského klubu. Dala jsem si práci knížku prolístovat, tak bych mohla vyvinout nějaký úsilí a podat referát. „Já vím, je to francouzský, a oni Francouzi jsou jiní než my, nevěra je nerozčiluje a tak, ale bylo to moc smutný.“

„Ta Xavière byla trochu, to slovo na k...“

Kloním se k témuž názoru, ovšem to se ve čtenářském klubu nedělá, musíte o díle diskutovat. Takže – poněkud znaveně – řeknu: „Myslíš? Takhle jednoduchý to bylo?“

„To mi řekli! Žili přece šťastně, Francoise a Pierre. A Xavière si přizvali oni sami!“

Zoein hněv mě trochu překvapil. „Takže to byla jejich chyba?“

„Mohla si za to sama. Francoise.“

Ztěžka polknu. „Nevím, jestli je spravedlivý vinit Francoise z toho, že se Pierre zamiloval do Xavière.“

Zoe na mě upřeně kouká. „Je to autobiografický. Teda se to fakt stalo.“

Trochu mě mate její zuřivost, co bublá pod povrchem, avšak Zoe byla vždycky taková, a když se napije, je to ještě horší. Já vím, a...

„Stello, Stello.“

Zoe mě popadne za ruku, pevně mi ji svírá a najednou zní tak naléhavě, jako by mi chtěla něco moc důležitého říct. „Stello...“

„Ano?“ vypísknu.

„Ty víš, co ti teď řeknu.“ Fixuje mě plovoucím pohledem.

„No...“

Najednou jako by v ní uzrál jiný nápad.

„Do hajzlu,“ řekne. „Musím si lehnout.“

„Cože? Ted’?“

„Jo.“ Rozkymáceně vyrazí z pokoje ke schodům. „Jsem pěkně namazaná,“ oznámí. „To se stává. Když se moc nasává.“

Drápe se po schodech do ložnice. „Nebudu zvracet, nebudu se dusit. Je mi fajn.“ Sundá si šaty a vleze pod peřinu. „Jen potřebuju spát. A nejradši se nevbudit. Ovšem to se mi nepodaří. Jed’ domů, Stello.“

Otočím ji, aby ležela na boku, a ona zamumlá: „Nech toho, nebudu blít nebo se dusit. Už jsem ti to povídala.“

Je s podivem, jak reaguje. Je tak zduněná a přítom si drží přehled.

Začne slabounce chrápat. Lehnu si vedle ní a dumám, jak je to všechno smutný. Zoe je jedna z nejměkkosrdcatějších lidí, který jsem kdy poznala,

šťastná povaha, dobrá duše, která v každým vidí jen to dobré. Teda taková bývala. Jenže Brendanova zrada zranila každický kousek jejího života – nejenže ji veřejně pokořil svým odchodem, zlomil jí srdce. Opravdu ho milovala.

A co hůř, Brendan tajně zrušil nasmlouvané úklidové práce pro firmu, kterou se Zoe vedli, valnou část ziskových společností si stáhl pod sebe, a Zoe nechal paběrkovat drobné zakázky pro nespolehlivé podniky. Dřela do úmoru, aby všechno nějak fungovalo.

Zoeiny dvě dcery, devatenáctiletá Sharrie a osmnáctiletá Moya, svou matkou opovrhují. Přitom to byly ony dvě, kdo vymyslel název Čtenářského klubu zatrpklých bab, a Zoe ho vzala za svůj s postojem – když je nemůžeš porazit, přidej se k nim.

Dívám se na ni, jak dřímá. I ve spánku vypadá rozzlobeně a zklamaně. Stane se něco podobného i mně? I když se můj život nevyvíjel tak, jak bych si byla přála, nechci zatrpknout. Ale možná člověk nemá v těchhle věcech rozhodující slovo?

A pak někdo zazvonil a my obě nadskočily.

„Kdo to je?“ mumlá Zoe.

„Můj taxík. Zapomněla jsem, že přijede. Řeknu mu, aby odjel.“

„Stello, vyraž, nezůstávej tu.“

„Samozřejmě že zůstanu.“

„Nech toho. Fakt. Nic mi není. Prostě tenhle večer odmáznem a začnem zítra nanovo. Jsi pro?“

Váhám. „Jsi si jistá?“

„Přisáhám.“

Sejdu dolů a vyjdu do noci. Taxikář se na mě ostražitě podívá ve zpětným zrcátku. „Pěkněj večírek?“

„Skvělejš.“

„Výborně. Takže domů, že ano?“

„Ano, domů.“